

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr. 13-14 (1259-60) 1981 m. balandžio mėn. 11 d. Melbourne XXVI METAI

SVEIKI SULAUKĖ ŠV. VELYKŲ

Mes tikime į prisikėlimą

Pro mano langą Prisikėlimas!
Pasaulio viltį didingai skelbia.
Apsiaubė širdį varpų gaudimas.
Visus niekybės aidus nustelbė.

Rašo
Kun. Petras Butkus

Poetas V. M. Putinas tarsi kviečia ir mus prie dvasinio lango — pamirštant visus niekybės aidus.

"Tai diena, kurią suteikė Viešpats. Dėkokime Viešpačiui, nes jis geras ir amžinas jo gailėstingumas." Žodžiai iš Velykinių šv. Mišių, žodžiai pranašingų psalmių. (Ps. 117) Suskambus velykinei giesmei ir aidint Aleliuja, gal' ne vienam iš mūsų atrodo - lyg tai ne laukta, netikėta. Nejaugi jau Velykos!? Be švento tridienio apeigų, be Velykų nakties budėjimo su ilgom ir liūdnom giesmėm prie Kristaus grabo, be iškilmingos Prisikėlimo procesijos su bubnais, varpeliais, varpais ir vėliavom. Visa tai praicity.

Buvo gražu ir mums įprasminti Velykas ir gyventi tuo didžiu džiaugsmu. Iš tikro Velykų džiaugsmas ir čia tas pats, prasmė ir čia ta pati. Juk esame Kristaus krauju atpirkti. Dievas buvo mums tiek malonus ir gailėstingas, kad Jis savo viengimį Sūnų paaukojo, kad mus išgelbėtų. Ar tai nėra pagrindas mums džiaugtis? Jis sudrąskė skolos raštą ir atidarė mums prarastą dangų. Dabar mes vėl esame Dievo vaikai. Tad džiaukimės su Bažnyčia Kristaus prisikėlimu, džiaukimės įvykdytu atpirkimu.

Tai ir yra pati svarbioji tiek praėjusių, tiek šių Velykų mintis. Tai kartu ir amžinoji kryžiaus mintis, kuri džiaugsmu mums nušvinta iš prisikėlusio Kristaus kabo ir kuri skelbiama per daug šimtmečių visiems žmonėms, visur ir visais laikais: ir taikoj, ir kovoj, ir tautų palaimoj, ir jų kančioj, nes tai antgamtinis įvykis, netelpas jokia šimtmetyje, jokioj tautoj, nepaskandinamas jokioje problemoje. Tai išganymo žodis, kurį Kristus atnešė žemėn. Kiek mes dalyvausime Jo prisikėlime, tiek mes prisimsime tą žodį.

Ar nenuostabu, kad Velykas su pa ir liūdesys, ir kančia, ir džiaugsmo triumfas. Taip, kaip ir mūsų gyvenimas! Mes ir esame blaškomi gyvenime tarp džiaugsmo ir skausmo, tarp juoko ir ašarų, tarp švie-

sos ir tamsos. O tačiau nepaliaujamas mūsų troškimas kuo daugiau džiaugsmo, saulėtų dienų. Nežiūrint mūsų nuosirdžių pastangų, mes tik dalinai galime gyventi džiaugsmo dvasia, bet mūsų didžioji gyvenimo našta, mus slėgias sunkumas nėra jokiais žmogiškais veiksmais, net nė valios jėga negali būti pašalintas. Tik duota mums Jėzaus Kristaus malonė gali čia įnešti šviesos lyg tame savo tamsiame kape, bei atmegzti tuos ryšius, kuriais jis pats iš meilės apaštalų buvo taip stipriai suveržtas, šaltas ir sustingęs, kietosios mirties taip neatšaukiamai apvalytas.

Tik tikėjimas į Kristaus Prisikėlimą yra ir šiandien vienintelis šaltinis tikro džiaugsmo ir mūsų gyvenime. Ir tai ne kitam laikui arba kitam pasauliui, bet ir šių dienų sunkumuose ir tai su kuo

mes dabar taip artimai esame sujungti.

Kadangi Jis prisikėlė, tai ir mes esame gyvi, gyvi visoje savo buityje. Tai ir yra, ką mes tikime. Mes turėtume dar nuosirdžiau kreiptis savo maldoje: "Viešpatie, padėk mūsų netikėjimui, nes mums reikia atnaujinti tą artimai jungiantį ryšį su mūsų tikėjimu, atnaujinti ryšį su pačiu Kristumi, su tikroju Meilės Viešpačiu, už mus iškentėjusį kryžiaus kančią, atnaujinti ryšį ir su kitų Kristaus atpirktų ir lygiai mylimų ir brangių mūsų brolių.

Mes žinome, kad šiandien mūsų tauta ir daug krikščioniškų tautų tebėra prikaltos prie komunizmo kryžiaus ar palaidotos niūriose kapinėse. Bet Velykos nėra tam, kad išsielvartu gražytume rankas, bet veikiau, kad suglaustume jas malda, kad rastume jėgos bei drąsos pakeisti tai, ką galime, kad sudėtume kaip auką prie Viešpaties kryžiaus tai, ko negalime pakeisti. Velykos nėra nė tam, kad vilktumės

(Nukelta į 2 psl.)

— Lietuvos Muzikologijos Archyvas Čikagoje mini savo įsistėjimo šešiasdešimtmetį. Archyvo pradinku gali būti laikomas muzikas Juozas Žilevičius, kuris jau pirmaisiais Lietuvos nepriklausomybės metais pradėjo rinkti muzikologinę medžiagą, vėliau tą darbą tęsdamas Jungtinėse Amerikos Valstybėse nuo 1929-ųjų metų. Dabartiniu metu Archyve jau yra sukaupta apie keturi šimtai tūkstančių skirtingų muzikologinių eksponatų. Archyvas dabar yra pavaldintas Juozo Žilevičiaus vardu ir savo patalpas turi Jaunimo Centre, Čikagoje.

— Čikagos lietuvių opera, švėsdama savo veiklos sidabrinę sukaktį, šiais metais lietuvių visuomenei pastatys italo kompozitoriaus Amilcare Ponchielli operą "I Lituani", - Lietuviai. Šios operos trys spektakliai įvyks birželio mėnesį Čikagoje. Ponchielli operos "Lietuviai" libretas yra susietas su Adomo Mickevičiaus epiniu veikalu "Konradas Valenrodas". Italijoje šios operos premjera įvyko 1874-ais metais Milane. Lietuvoje ją buvo ruošiamasi pirmą kartą pastatyti 1940-ais metais Kaune, pagal poeto Stasio Santvaro paruoštą ir papildytą libreto vertimą, bet ši užmoji sukliudė krašto okupacija.

— New Yorke leidžiamas Jungtinių Tautų Organizacijai ir vietos tarptautinei bendruomenei skiriamas diplomatinis žinių dvasiafalinis žurnalas "Diplomatic World Bulletin", atspausdino Lietuvos generalinio konsulo New Yorke Aniceto Simučio biografinę apžvalgą su nuotrauka. Gausiai iliustruotas žurnalas kiekviename numeryje apžvelgia įvykius Jungtinėse Tautose ir pateikia informacijų apie kraštus, kurių konsulatui oficialiai veikia New Yorke. Pateikdamas Aniceto Simučio biografinius duomenis, žurnalas pažymi, kad jis atstovauja New Yorke nepriklausomai Lietuvai.

— Lietuvių Istorijos Draugija, Jungtinėse Amerikos Valstybėse, išleido savo metraščio "Tautos Praeitis" IV-ojo tomo 3 ir 4-ąją knygą. Veikale, kuris yra skirtas Vytauto Didžiojo mirties 550-ies metų sukakčiai atžymėti, yra perspausdinami istoriniai straipsniai apie Vytautą Didįjį, kurie buvo paskelbti "Praeities" žurnale, nepriklausomoje Lietuvoje, 1933-aisiais jubiliejiniais Vytauto metais. Didelio formato iliustruotame daugiau negu keturių šimtų puslapių leidinyje yra spausdinami šių autorių straipsniai: Jono Yčo, Igno Jonyno, Pauliaus Galaunės, Petro Klimo, Augustino Janulaičio, Jablonskio ir Lappo.

— Amerikos katalikų laikraštis "Our Sunday Visitor" kovo 1 d. vedamuoju pristato Lietuvos Katalikų Bažnyčios persekiojimus ir faktais atremia melagingas sovietų Novosti agentūros žinias, kurių informacija duoda tiek naudos, kad Lietuvoje tikėjimas yra gyvas.

DIDYSIS PRISIKĖLIMAS

Pasaulis, kuriame gyvename yra pilnas pagundų, pilnas vargo, kančios, neesybės, tačiau jame yra ir grožio ir gėrio ir džiaugsmo, truputį laimės ir vilties. Žmogus turi ne tik aiškiai nuojauti, bet ir patyrimo, kad laikas bėga, ir vieną dieną jo čia nebus. Vis tiek ar jis varge paskendęs gyventų, ar prabangoje lepintųsi, likimas visų vienodas. Kas nors turi būti daugiau kaip gyvenimas ir mirtis, nes nei vienas, nei antras negali patenkinti žmogaus. Be viso to, ką matai, ką žinai, ką jauti, yra geresnio gyvenimo viltis, nes yra troškimas, ilgesys būti amžinam, būti laimingam, geram ir gražiam.

Žmogus yra sudėtinga būtybė: savo kūnu jis yra ribotas, savo dvasia beribis. Jis, tarsi tas viščiukas dar neprasikalęs, tupi kiaušinio lukšte tvirtai suvaržytas ir laukia kada kevalas truks ir atsivers prieš jį naujas pasaulis, niekada nematytas, nepatirtas, nors savo gelmėje nesąmoningai nujaustas ir lauktas. Ar ne taip yra ir su žmogumi, kada kūnas suįra, dvasia tarsi tas viščiukas atsiduria prieš naują gyvenimą, kad ir nepažįstamą, bet vidaus gelmėje jaustą ir lauktą. Tai ir yra žmogaus didysis prisikėlimas amžinam gyvenimui, kada kūnas kaip ir kiaušinio lukštas, jau jam per mažas pasidaro. Tas jausmas kurį pirmieji tėvai įdiegė su pirmąją nuodėme palikdami rojų, yra tas pats ilgesys, kuris mus veda atgal į mums skirtą tėviškę - rojų, per mirtį į didį prisikėlimą.

Jeigu žmonija tą jausmą kada nors prarastų, kaip dabar to siekia mokslas ir auklėjimas, tai žmonių likimas būtų greitai išspręstas. Jokia jėga, jokios saugumo priemonės nesulaikytų žmonijos nuo savizudybės ir susinaikinimo. Toji viltis į prisikėlimą, į teisingesnį, gražesnį ir laimesnį gyvenimą yra vienintelė priežastis, kodėl žmonės gyvena šiame neteisingame, melo ir skriaudos pasaulyje. Visa žmogaus prigimtis stovi už gyvenimą, už prisikėlimą, neprarasdama geresnio gyvenimo vilties bei prasmės. Protas to bandymo niekadoms neišlaikytų, prasmės neturintieji kentėjimai protui yra nepriimtini. Apaštalo Pauliaus žodžiai yra giliai įrašyti žmogaus prigimtyje: "Aš manau, jog šio laiko kentėjimai nereikšmingi, lyginant juos su būsimąja garbe, kuri mumyse bus apreikšta" (Rom. 8,

18). Iš tikrųjų toji garbė, tas ilgesys teisingumo, gerumo, grožio yra žmogaus prigimtyje apreikštas, jį dirbtinėmis primonėmis norima su naikinti ir gyvenimą paversti beprasmybe. Deja, beprasmiškas gyvenimas protu negali būti pateisinamas.

Tą gyvenimo prasmę ir viltį palaiko religija. Religija puoselėdama tikėjimą į Dievą, įkvepia ir gyvenimo prasmės supratimą ir palaiko ryšius tarp Dievo ir žmogaus. Taigi per religiją ir tikėjimą žmogus ateina pas Dievą. Ar toji religija yra tobula, ar ne, tai čia kitas dalykas, religijos tobulumas priklauso nuo kultūros laipsnio. Kultūringi žmonės amulety, kaukų ir stabų negarbina ir jais netiki, tas

galima tik žemoje kultūroje. Tie, kurie yra pasišovę sunaikinti religiją, neišmano ką daro: nudievinata žmonija grįžta į beprasmiškas bandos gyvenimą. Žmogus tampa besielis robotas, kad ir aukštos kokybės kompiuteris, vistiek be smegenų ir širdies mašina, dirba kas jam paduota, lygiai gera kaip ir bloga.

Tamsi, prietaringa, konservatyvi religija išvedė žmoniją į šviesą ir kultūrą, o "šviesus" ateizmas gražina žmoniją į tamsą ir beprasmiškę egzistenciją. Grumtynės tebevyksta tarp tamos ir šviesos, tarp mirties ir prisikėlimo ir mums reikia apsispręsti kurion pusėn atsisostime.

A. Mauragis

GEGUŽIS - MALDOS MĖNUO UŽ KENČIANČIĄ LIETUVĄ

Jau kelinti metai, kai gegužės mėnesį skiriame maldai už kenčiančią Lietuvą. Taip ir šiais metais ALK Federacija nutarė gegužės mėnesį skirti maldai už Lietuvą ir prašo visus kapelionus priminti šią intenciją tikintiesiems ir pajavairinti šia prasme pamaldas.

Per visą gegužės mėnesį bus renkamos aukos Religinei Šalpai, kuri padeda materialiai Bažnyčiai Lietuvoje ir spausdina bei platina Bažnyčios Kroniką, kuri slapta leidžiama Lietuvoje.

Reikia priminti, kad Bažnyčios Kroniką spausdina dar Bažnyčios Kronikai Leisti Sąjunga. Ši sąjunga spausdina Kroniką atskirose sudėse iš karto. Religinei Šalpa Kronikas leidžia pavieniais numeriais angliškai. Religinei Šalpai vado-

Jonas Jasaitis buvo automobilio nelaimėje labai sunkiai sužeistas ir po poros dienų mirė šv. Kryžiaus ligoninėje, Čikagoje. Veliomis buvo aktyvus įvairių lietuvių organizacijų, ypač Ateitininų, Lietuvių Bendruomenės, BALFo, Šaulių sąjungos, ALTos veikėjas. Buvo baigęs teisės mokslus. Mirė sulaukęs tikrai 54 metų amžiaus, palikdamas žmoną, dvi dukteris, sūnų ir ženą. Iškilmingai palaidotas kovo 21 d. šv. Kazimiero kapinėse, Čikagoje, dalyvaujant daugybei lietuvių.

vauja vysk V. Brizgys, o Kronikom Leisti Sąjungai - kun. K. Kuzminskas. Sąjunga turi dabar savo igaliotinius ar skyrius, kurie organizuoja lėšas. Taip ALK Federacija šiais metais rinko aukas tik Religinei Šalpai. Aukos bus renkamos atskirais aukų lapais.

MES TIKIME Į PRISIKĖLIMĄ

(Atkelta iš 1 puslapio)

ant netikėjimo ramentų, bet, kad ir šio sumišusio pasaulio tamsoje iškeltume tikėjimo, vilties ir meilės žibintą!

Velykos juk yra triumfo diena virš kančios, nevilties, virš rūpesčių, net ir mirties!

Gal ne tik man, bet ir jums yra tapę prasmingi tie žodžiai mūsų mėgiamos dainos apie tėvynės likimą. Sako, kad ją ir partizanai priėmė kaip savo dainą. Ten reikšmingas toks vienas posmas tos jautrios dainos:

"Kada mūsų žemelė bus nuo kraujo soti,
Tada tu sugrįši miško takeliu."

Tiesa, kad mūsų tauta eina tragišku kančios keliu, kaip ir Kristus ejo. Ji kaip Kristus ir išduota galingųjų ar buvusiu draugų ir apeleista visų, užsiginta net kai kurių jos pačios sūnų ir dukterų, kurie ją apeidžia ištautėjimu !!! Priešų šėtoniški persekiojama, kanikinama, išjuokiami tikintieji ... Bet mes tikime į prisikėlimo stebuklą! Bus ta žemelė soti nuo asarų ir jos atpirkimo kraujo ir ne vergijos tironai, bet pati tauta turės savo žodį, kuri su Kristumi kenčia — su Kristumi ir prisikels!

● **Australijos valdžia** badaujan tiems negrams Ugandoje pasiuntė milijonų dolerių vertės dovaną.

● **Melbournas.** Darbo partijos Viktorijos koledžo balandžio 5 d. seminare Afganistano klausimu kalbėjo Sovietų ambasados tarėjas E. Rogov, Rytų Vokietijos ambasadorius G. Lindner. Spauda stebisi kodėl komunistų diplomatams leidžia teisinti Afganistano okupaciją, tai rodo ALP posūkį į komunistų bloką.

● **Canberra.** Ministeris pirmininkas Mr. Fraser sušaukė ministrų kabineto posėdį aptarti Lenkijos įvykius, Sovietams besiruošiant ją okupuoti. Mr. Fraser sako, jei Sovietai okupuotų Lenkiją, Vakarai Lenkijos kariškai negintų, nes tai reikštų naują pasaulinį karą, bet Vakarai Sovietams pritaikytų masines diplomatinės, ekonomines ir politines sankcijas.

● **Praga.** Čekoslovakijos komunistų partijos kongresas prasidėjo balandžio 5 d., dalyvauja 1.400 delegatų. Staiga ten atvykęs Sovietų Sąjungos prezidentas Brežnev tarėsi dėl Lenkijos invazijos, bet pajutęs griežtą Vakarų valstybių reakciją, balandžio 7 d. baigė karinius manevrus aplink Lenkiją, bet smarkiai puolė Lenkijos Solidarumo unią, norinčią ištrūkti iš komunizmo.

● **JAV** balandžio 10 d. paleidžia milžiną erdvėlaivį Columbia su dviem astronautais. Tas projektas kainuoja net \$ 10.000 milijonų. Erdvėlaivis su astronautais apskris žemę 36 kartus ir po 54 valandų sugrįš į žemę, nusileisdamas prie Los Angeles kaip lėktuvas.

● **Londonas.** Du britai eksperimentai buvo tris kartus įslinkę į Afganistaną ir parnešė keletą sovietų slaptų ginklų detalių - titano metalo pavyzdžius, naudojamus sovietų malūnsparnių apsaugai nuo kulku, naujų kulkosvaidžių ir naujo tipo granatų.

● **Sovietų vandenynų tyrinėtojai** skelbia suradę Atlantidą, tariamai nugrimzdusią Atlanto vandenyno salą, apie kurią dar 400 metų prieš Kristų rašė Platonas. Sovietai už 780 km į vakarus nuo Gibraltaro fotografavo Atlanto vandenyno dugną, nuotraukose esą matyti pastatų sienų liekanos.

● **JAV sekretorius** (užsienio reikalų ministeris) Mr. Haig vizitavo Egiptą, Izraelį, Jordaną ir Saudiarabiją, teiraudamasis kaip sulaukyti Sovietų grėsmę Viduriniuose Rytuose.

● **Viena.** Į Austriją sausio ir vasario mėnesiais iš komunistų valdomų kraštų - Čekoslovakijos, Vengrijos ir Lenkijos atbėgo apie 1.200 žmonių, jie vėliau emigruoja į kitus kraštus.

● **Anglijoje** įsteigta nauja Socialinė demokratų partija. Ją įsteigė darbo partijos atstovai, išgaidinti partijos didelių posūkių į komunistų bloką.

T E V I Š K E S A I D A I

18 Henry St., Kensington. Vic. 3031. Tel. 376 7555

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaguoja Redakcinė komisija. Vyr. redaktorius kun. Pr. Daukny. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams 20 dol. Kituose kraštuose 25 dol. Atskiras numeris - 50 centų. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

KRISTUS PRISIKĖLĖ!

Kristaus Prisikėlimo įvykiuose Evangelija pabrėžia, kaip apaštalai nebuvo linkę tikėti Prisikėlimo žinia. Jų nelinkimą įveikė tik paties Jėzaus pasirodymas jų tarpe ir jiems prikišo širdies kietumą: Kokios nerangios jūsų širdys tikėti tuo, ką yra skelbė pranašai! Argi Mesijas neturėjo viso to iškentėti ir įžengti į savo garbę? Evangelija praneša, kad Jėzui pasirodžius apaštalus apėmė išgąstis.

Tikėjimas Prisikėlimu jau buvo faktas, kai Velykų dieną Jėzus pasirodė Petriui. Nežiūrint to, Morkus praneša, kad Emauso mokiniai nebuvo įtikėję ir tik Jėzui jiems pasirodžius, jie įtikėjo. Velykų vakare Jėzus staiga pasirodo Vienuolikai apaštalų, atsistoja jų viduryje ir pasveikina: Ramybė jums! Tai turėjo nuskambėti kaip bendras jų netikėjimo atleidimas. Be jokios abejonės Viešpaties tapatybės įrodymas buvo duotas: parodė savo rankų ir šono žaizdas, kaip mirties nugalėjimo triumfo ženklą. Tų atpirkimo ženklų parodymas buvo tinkama įžanga vėl pakartoti: Ramybė jums! Lukas, geras psichologas, pastebi, kad apaštalų džiaugsmas buvo toks didelis, jog jie iš karto nepajėgė tikėti Prisikėlimo laime, bijodami nusivilti. Jėzus tėviškai juos ramina, įtikinėja, paprašo valgyti ne todėl kad alkanas, o jiems įrodyti jog tikrai jis yra vėl gyvas. Žodžiai, kurie sekė, suteikė apaštalam ta pačią misiją, kurią išlikūnijęs Žodis turėjo iš savo dangiškojo Tėvo vykdyti. Dabar ta misija suteikiama apaštalam paties Jėzaus vardu ir jo autoritetu. Simboliniu kvėpimu į juos Jėzus sako, kad jis duoda jiems Šventąją Dvasią: galią atleisti ar sulaukyti nuodėmės, aiškiai suteikdamas teismo autoritetą. Šį išganytojo veiksmą Bažnyčia supranta Atgailos Sakramento įsteigimą. Tą nuodėmių Atleidimo Sakramentą išganytojas įsteigė dvigubu Ramybės ženklu - pasaulio istorijoje didžiausio Prisikėlimo dieną!

Kristus siųsdamas apaštalus į pasaulį skelbti Evangelijos nenusako tikslios formulės naudoti, bet nusako tų apeigų efektą: žmogaus pašventinimą Švenčiausiajai Trejybei. Tikėjimo ir apeigų nepakanka, dar yra moralinė tvarka, mokslas ne tik religinis, bet kartu ir moralinis. Evangelija ir išganymas, kurį ji neša, yra visiems žmonėms be išimties. Tie, kurie klauso Evangelijos ir su tikėjimu ją priima, tie per Krikštą įjungiami į Kristų, jeigu nori dalyvauti antgamtiniam išganyme, kurį Jėzus užtarnavo savo kančia ir mirtimi. Atsisakymas tikėti Evangelija, reiškia pateikto išganymo atmetimą ir tai užtraukia amžiną pasmerkimą. Jėzus pažada būti su apaštalais per visas dienas iki pasaulio pabaigos. Tas pažadas išliko geras per du tūkstančius metų, tikintiesiems teikdamas stiprybės ir galingos vilties visuose gyvenimo sunkumuose ir persekiojimuose. PD

Arkiv. Jurgis Matulaitis - Matulevičius

Vizitatorius grįžta į Romą

Sutvarkęs Lietuvos bažnytinės provincijos reikalus, Vizitatorius išskubėjo į Romą viską pristatyti Šv. Sostui ir gauti jo pritarimą. Romą jis pasiekė 1926 m. kovo 6 d. ir kovo 8 d. aplankė Vatikano valstybės sekretorių kardinolą Gaspari ir jam įteikė Kaune paruoštus planus. Gyvu žodžiu savo gerai pažįstamam kardinolui išdėstė nuotaikas Lietuvoje ir pabrėžė reikalo skubumą, nes artėja Lietuvos seimo rinkimai, kurių išdavos katalikams nėra tikros. Todėl maloniai prašė kardinolo neatidėlioti bažnytinės provincijos steigimo ir naujų vyskupų paskyrimo, kol Lietuvą dar valdo katalikai.

Šv. Tėvas Vizitatorių priėmė kovo 13 d. ir buvo labai patenkintas jo atlikta misija Lietuvoje. Dėkingumo ženklan popiežius arkivyskui Matulevičiui padovanojo aukso medaļį, neseniai išleistą kanonizuotos šv. Teresėlės Kūdikielio Jėzaus proga.

Vatikano įstaigose darbas vyko sparčiai. Greitai buvo išlyginti pasitaikę nesklaidumai ir paruošta bažnytinės provincijos įsteigimo bulė Lituanorum Gente - Lietuvių Tauta. Tos bulės datą parinko pats popiežius Pijus XI - 1926 metų Velykų dieną, balandžio 4-tą, Kristaus Prisikėlimo šventę. Sekančią dieną šv. Tėvas paskyrė visus vyskopus.

Didelio džiaugsmo apimtas, Vizitatorius balandžio 6 d. parašė laišką arkiv. Skvireckui, pranešdamas, kad Lietuvos Bažnytinės Provincijos sudarymo bulė jau spausdinama Acta Apostolicae Sedis ir pa-

Juozas Mikštas

PRISIKĖLIMAS

Po mirtį nešančių
kančių baisių
Jis prisikėlė
iš numirusių!

Mums davęs
gyvojo vandens,
Jis amžiais
su mumis gyvens;
čia Žemėj,
ir Dangaus beribėj,
išganymo viltim
sužibęs.

Jis buvo,
Jis yra ir bus
Gyvenimo
stebuklas įstabus.

Prisikėlimo
spindesy,
Tu mums negestanti
šviesa esi.
Mums kiekviena
nauja diena
lai žydi Tavo
triumfo kupina.

1981 m. Velykos

sirodys rytoj. Čia visi stebėjosi, kad tokie svarbūs dalykai pavyko taip greitai sutvarkyti. Be abejo, tai didelės reikšmės istorinis įvykis. Šv. Tėvas norėjo parodyti Lietuvai ypatingą meilę ir palankumą. Baigdamas laišką, Vizitatorius išreiškė viltį, kad Lietuva ir Lietuvos valdžia mokės tai įvertinti. Būtų ge-

rai, kad Lietuvos valdžia pasiųstų šv. Tėvui padėkos telegramą. Prašo paveikti, kad tai įvyktų. Svarbu tinkamai nustatyti ir viešąją opiniją.

Dr. Antanas Kučas
Arkivyskupas Jurgis Matulaitis —
Matulevičius Gyvosios Krikščionybės Apaštalas.

Kristaus mirtis ir prisikėlimas - kiekvieno mūsų šventė

Brangūs Australijos Lietuviai, gyvenu dar išpūdžiais susirinktais tarpe jūsų praleistomis dienomis. Su dėkingumu ir pagarba kasdien maldoje miniu jums tarnaujančių kunigų besąlyginį, neribotą atsidavimą jūsų ne tik dvasiniams, o ir visokiems lietuviškiems reikalams, iš jų ir iš jūsų mano patirtą svingingą nuosirdžią globą, daugelio jūsų idealizmą ir pasišventimą jūsų pačių - Australijos lietuvių reikalams ir Lietuvai. Šiose nuotaikose grįžtu pas jus nors žodžiu Velykų švenčių proga.

Kristaus vardo, mirties, prisikėlimo gandas ne kartą ir daug kur buvo slopinamas žiauriausiais būdais, tačiau nenugalimas. Būtų netikslu sakyti, kad prieš Kristų, jo tikinčiuosius kovoja tik piktoji dvasia per žmones. Vienur prisirišimas prie pagonišku religijų, filosofijų, tradicijų; ne kartą panašiai kaip mūsų laikais kai kuriuos kraštus, prieš Kristaus vardą sukyla ateistai ne tik fanatiškai, o žmogūdiškai. Netolimos praeities yra pavyzdžiai Japonija, Kinija, o mūsų šimtmečio įvykiai Portugalijoje, Armenijoje, Meksikoje, kai krikščionys, ypatingai katalikai, buvo šaltakraujiškai žudomi būriais; ar kaip šiandien komunistų valdomose kraštuose tikintieji yra visai hipokritiškai kaltinami, diskriminuojami, persekiojami, kankinami pasmerktųjų stovyklose ir kalėjimuose. Tačiau ta mūsų laiko antikristinė banga, išskyrus komunistų dar valdomus kraštus, yra jau praeities faktas. Prisiminkime dar taip neseniai buvusios Popiežiaus Jono Pauliaus II kelionės Meksikoje, Japonijoje nuotaikas.

Grįžkime į mūsų asmeninius santykius su Kristum. Jeigu už kurį nors iš mūsų ar mūsų tėvus būtų miręs ar mirtų kuris nors žmogus, tai ta mirtis niekad mums neatrodytų jau tik praeities faktas, jis liktų mums gyvas visada. Šis jausmas pagimdė Nežinomo Kareivio kapo idėją, tapusią visuotina. Dar savensis visų laikų žmonėms yra Kristaus mirties faktas. Tai ne tik praeities faktas, nes Kristus mirė už visų laikų ir kiekvieną žmogų. To fakto ypatingas priminimas yra palikta šventa Mišų auka. Ją kasdien kartojame pildydami Kristaus žodį: Tai darykite mano atminimui. Pamaldžiai kartojame dar kitus žodžius: Garbiname tave, Kristau, kad per savo šventą kryžių atpirkai pasaulį. Pasaulio žodyje suprantame ir patys save. Šie žodžiai maldingai kar-

†VYSK. V. BRIZGYS

tajami ne tik žemėje, o ir palaimintieji kartos jį amžinai, nes Kristus mirė ir už juos ir tai nebus niekada užmiršta. Ir šia Velykų šventės proga mes minime, kad Kristus mirė ir prisikėlė už kiekvieną iš mūsų, kad ir čia žemėje ir amžinai gyventume Dievo malonėje.

Tai primenančios šventės tebūna visiems malonios.

† Vyskupas V. Brizgys

LENA LAIMEJO KONKURSA

Pramoginės dainos konkursą laimėjo lietuvaite Angelė Valaitytė, populiariai žinoma - "Lena Valaitis". Iš 673 komisijai įteiktų dainų buvo atrinkta 12. Laimėjo Lena, padainavusi "Jonny Blue". Šios tarptautinės varžybos buvo Dubline ir taip Lena laimėjo pirmą vietą Vakarų Vokietijai.

Lena yra gimusi 1943 m. Klaipėdoje. Dabar ji gyvena Muenchene ir dažnai dainuoja televizijoje. Yra išleidusi 28 mažas ir 8 dideles plokštes.

Tai būtų galima pavadinti tautinės dvasios pagilino rekolekcijomis. Tos dvi, kovo 21-22 d.d. praleistos Anglesea mus visus dalyvius ir skautus ir svečius sujungė ne tik su mūsų istorijos daug ankstyvesne praeitimi negu mes ją pažįstame, bet ir su mūsų tautos kultūros gelmėmis, kurias paskandiname savo kasdienybės rūpesčiuose ir gyvenimo paviršutiniškume.

Visų keturių kalbėtojų nuoširdus ir meilės savo tautai ir jos rūpesčiams pilnas atsidasavimas ir jų temoms ir kiekvienas sakinyis pripildė klausytojų širdis degančia meilės ugnimi savo tautai.

Fil. Kun. Pr. Dauknyš savo gera pažintimi su rezistencine spauda Lietuvoje nupiešė mūsų naujųjų laikų karžygių kryžiaus kelius ir jų rodomą drąsą ginant tikėjimo ir sąžinės laisvę. Aukojo šv. Mišias, kurias visi palydėjome skambiomis giesmėmis ir priėmė šv. Komuniją.

Sesė Aliutė Karazijienė savo tikrai sparnuotu žodžiu ir subtiliu įžvalumu į mūsų kultūrinės apraiškas, mūsų žvilgsnį nukėlė toli į prieškarinius laikus, paliustruodama istoriniais duomenimis, kad mūsų tauta išpaudė gilius kultūros pėdsakus mūsų gimtajame krašte daug anksčiau, negu mūsų tautos vardas buvo minimas Tacito laikais aprašant romėnų santykius su lietuvių tauta, kurią jis tada pavadino "homines humanissimi".

Prelegentės rūpestis šiais laikais, kad mes visomis pastangomis ir priemonėmis stengtumės: a) Pinigą paversti į kultūrinės priemonės savo jaunimui pastūmėti į mokslus. b) Mokslineis darbus nukreipti į tautinės kultūros nagrinėjimą. c) Suburti kultūrinių šaltinių leidinius į daugelį kalbų. d) Nenusigręžti nuo tų, kurie kalbiniu atžvilgiu nutolsta nuo gimtosios kalbos gyvenimo aplinkybių veikiami. Anksčiau ar vėliau per juos ir juose įvairiais pavidalais apsisireikš mūsų

SIMPOZIUMAS ANGLESEA

Akademinio Skautų Sąjūdžio Melbournu skyrius

tautos humanistinės vertybės, jeigu mes savo atstūmimu jų neuzkasime pergiliai. Mes turime gyvenimo pavyzdžių, kad galima dirbti lietuviškai netgi nesant lietuvių ar kalbančiam tik angliškai ar kita kalba.

Fil. Gabrielius Zemkalnis spalvingai nupiešė mūsų tėvynėje vykstančią tautinę rezistenciją, kuri vyksta ne pogrindyje, o legaliais būdais. Pagrindinis rezistencinis vienetas yra Katalikų Bažnyčia. Bažnyčia atlaidū metu lanko masės tikinčiųjų. Jų gretose apstu jaunimo. Kunigai parodo neapsakomai didelę drąsą savo pamokslais iškeldami okupacines negeroves.

Tautos atsparumą ir charakterį stengiamasi sunaikinti alkoholizmu, kyšių praktikavimu, na ir rusifikacija.

Prieš visus tuos griauamuosius veiksmus išskyla visa virtinė darbuotojų, kurie tai individualinėmis pastangomis, tai organizuotai tuos slopinamus dalykus iškelia į dienos šviesą ir įveda pagalbinės priemonės tam slopinimui numarinti. Pavyzdžiu gali būti atnaujintamos pilys, jas paverčiant istoriniais muziejais, kuriuose galima susipažinti su ta Lietuvos istorijos dalimi, kuri šiandien išimta iš istorijos vadovėlių.

Iškiliųjų mūsų tautos sūnų pa-

minklai ne tik tautinių švenčių progomis, bet nuolatos daugelio rankų papuošiami gėlėmis.

Kraštotyriminkai nepailstamai vaikščioja po kraštą rinkdami tautinės kultūros perliukus ir su tautiečiais dalinasi istoriniais įvykiais bei žiniomis, tuo šviesdami laudį.

Krašto kultūrininkai dirba ne sau ir ne šiai dienai, bet tautos ateičiai. Idealizmas ragina juos būti geresniais ir užimti viršūnių pozicijas, kad galėtų išlaikyti savo tautos vardą tarptautinėje plotmėje. Niekas negalės sunaikinti mūsų tautos, jeigu mūsų geras vardas bus žinomas visame plačiame pasaulyje.

Ką mes galime ir ką sugebame turime daryti. Blogiausia - nieko nedaryti.

Fil. Elena Jonaitienė stengėsi iš visos širdies atskleisti ASS (Akademinio Skautų Sąjūdžio) kilmę ir uždavinius.

Skautybės tikslas yra ieškojimas ir atradimas per žaidimą, kaip tapiti geru žmogumi. Akademikų skautų uždavinys yra, kad geresnio žmogaus ir savęs ugdymas tęstųsi visą gyvenimą ir nesibaigtų su mokykliniu amžiumi. Todėl ASS yra tiltas tarp jaunystės ir brendimo bei suaugusių, kuriems rūpi Dievo, Tėvynės ir žmonijos meilė ir stipresnė moralinė ateitis.

Salia paskaitų ir diskusijų didelę dalį laiko užėmė iškilos į gamtą, sportas ir žaidimai. Labiausiai gi visus suartino prie atviro židinio suruoštas lauželis.

Jis buvo pradėtas rimties valandėle, prisimenant tėvynėje turėtus laužus bei draugus ir čia atnaujinant senas tradicijas bei suartėjant bendroje senimo ir jaunimo dainoje ir juoke.

Laužavedžiū buvo fil. Arūnas Staigaitis, kuris įtraukė į sceną Melbournu, Adelaidės ir Sydnejaus atstovus atskirai pasirodyti ar pasikeičiant vadovauti bendroms dainoms. Buvo nepaprastai džiugu matyti kaip trijų generacijų susibūrimas taip puikiai mokėjo suartėti. Visa atmosfera buvo, kaip visos giminės suvažiavimas į tėviškę. Visą suvažiavimą apvainikavo trijų naujų sesių skautų senjorių įžodis. Įžodį davė ir buvo pakeltas į senjores: Loreta Čižauskaitė, Danutė Spokevičiūtė ir Juškaitė. Jas paruošė įžodžiai ir pristatė pakėlimui į senjores fil. Alg. Zilinskas. Įžodį pravedė G. Viliūnaitė. Jautriūs sveikinimai, juostelių užrišimas, ženklelių prisegimas ir gėlių įteikimas sudarė šventiško iškilmingumo ir gilaus nuoširdumo atmosferą.

Suvažiavimas pradėtas ir baigtas Lietuvos himnu. AnB

SACHAROVO ATSLIEPIMAS

Į Gorkį ištremtas Nobelio Tautos premijos laureatas akademikas Sacharovas apkaltino sovietų politinę miliciją - kgb nauju grubiu nusikaltimu jo atžvilgiu. Užsienio žurnalistams Maskvoje skirtame pareiškime akademikas Sacharovas praneša, kad kagebistai Gorkyje atėmė iš jo visus rankraščius — dokumentus, kuriuos yra parašęs nuo ištreimimo iš Maskvos, paskutinių keturiolikos mėnesių bėgyje. Atimtų dokumentų tarpe yra visi akademiko asmeniniai laiški, moksliniai rankraščiai, pradėtos autobiografijos rankraštis, dienynai. Dokumentų pavogimas rodo, pažymi akademikas Sacharovas, kad sovietinė valdžia, nepasitenkindama jo neteisėtu ištreimimu iš Maskvos, dabar siekia jį ir dvasiniai suluošinti, sunaikindama jo vidinį, intelektualinį gyvenimą.

Ką pasakojo mano senelis

Rašo Antanas Skirka

(Tęsinys)

Važiudami į miestą ir parvažiudami atgal, pusiaukelėje sustodavome pusryčiams ir pietums viename miestelyje, kuriame tais laikais gyveno vieni žydai ir laikė karčiamas.

Vienais metais mes kaip paprastai grįždami iš miesto sustojome miestelyje pas žydą karčiamejame papietauti. Šeimnininkė iš namų kelionei įdėdavo duonos, kumpio, dešrų ir sviesto. Pas žydą šeimnininkas paprašė prieš valgį užkandai silkės su svogūnais, karštos arbatos ir "kvortinė" geros degtinės dėl šilumos.

Kai tik susėdome karčiamejame prie ilgo stalo, o žydai atnešus kas reikia, pradėjome valgyti ir gerti, nežinia iš kur staiga atsirado trys apdriskę lapsardokai ir susėdo prie mudviejų kitoje pusėje stalo. Jie be jokių ceremonijų ir prašymo patys pradėjo piltis mūsų degtinę sau į stiklines ir kaip niekur — nieko gerti ir valgyti. Aš žiūrėjau kas čia bus su šitais nepraustaburniais, bet šeimnininkas nieko nesakė, tik žiūrėjo ir tylėjo. Taip jiems bešeimininkaujant, mūsų "kvortinė" tuojau buvo išgerta. Tie driskiai iš šeimnininko pareikalavo, kad nupirktų kitą butelį. Šeimnininkas pasišaukė žydą ir nu-

pirko. Dar kiek pasėdėjęs ir mums pabaigus valgyti, buvo išgertas ir antras butelis. Tuomet jie pradėjo vėl iš šeimnininko reikalauti primygtinai nupirkti ir trečią butelį.

— Ką tu, toks "gaspadorius" ir negali vyrams dar pastatyti dėl šilumos. Mes gerai pažįstame tokius "skregas".

— Išgėrėme vyrai ir gana. Jūs eikite sau iš kur atėję, o mes važiuosime namo. Ramiai atsakė šeimnininkas.

— Tu žiūrėk, koks jis "mandras". Matyt, dar gerų vyrų rankose nėra buvęs! Sušuko vienas iš tų driskių ir griebė šeimnininką už nosies.

To jau buvo per daug, kad ir ramiam šeimnininkui. Niekomet nei prieš tai, nei po to neteko matyti tokio pikto šeimnininko, kaip jis supyko tą kartą. Jo veidas ir akys staiga paraudo, rankos pradėjo drebėti iš pikto. Jis staiga atsistojo ir sušuko:

— Ak, tai jūs šitokie "galgonai". Aš jum tuojau parodysiu, kaip užkabinėti pakeileivungus žmones.

Trys driskiai taip pat atsistojo. Stalas buvo ilgas bet siauras. Nieko nelaukdamas, šeimnininkas stvėrė du iš jų už sprandų. Juodu patraukė atgal prieš vienas kitą ir stail-

ga trenkė galvomis. Dar tą patį pakartojo antrą ir trečią kartą ir staiga abudu stūmė visa jėga nuo savęs į netoli esančias duris. Durs supuškę, sulūžo ir atsidarė. O abudu driskiai, kaip maišai nukrito jau už karčiamos durų. Tuos du sutvarkęs, šeimnininkas akimis ieškojo trečiojo, bet jo jau nebuvo. Jis pamatęs kas darosi, pasinaudodamas sąmyšiu išsoko per langą. Triukšmą išgirdęs greitai atsirado ir žydai. Jis pamatęs kas atsitiko, pakėlė skandalą dėl sulaužytų durų. Šeimnininkas jį nuramino ir už viską jam sumokėjo. Per tą laiką tiedu driskiai, biauariai sulamdyti ir apdaužyti, dejuodami iš skausmo, vienas kitam padėdami, šiaip taip atsikėlė ir dejuodami nušlubavo savo keliais.

Pasibaigus šiam įvykiui, mes ramiai susirinkę savo daiktus, sėdome į roges ir išvažiavome. Trijų driskių nei kvapo daugiau nebuvo. Daugiau jų ir neteko matyti.

Mano šeimnininkai turėjo vienturtį, jau vyruko amžiaus sūnų. Tėvai - turtingi ūkininkai, nuo mažens stengėsi jį išmokslinti ir, žinoma, kaip vienturtį visai lepino. Jam besimokant šeštoje gimnazijos klasėje, jis staiga susirgo. Tėvai jam gydyti pinigų nesigailėjo. Vežiojo pas geriausius tų laikų daktarus, net buvo į Varšuvą nuvežė, bet daktarai ligos nesurado. O jo sveikata vis ejo

Pavergtųjų Tautų beteisiškumas

POGRINDŽIO "VYČIO" SKELBIAMOS IDĖJOS

Naujo pogrindžio leidinio pasirodymas okupuotoje Lietuvoje mus visus, tiek išėivijoje, tiek Lietuvoje gyvenančius, maloniai nutiekia. Palyginimui, maždaug kaip vyskupo atsilankymas parapijoje. Pogrindžio spaudos reikšmė ypač padidėja tada, kai ji, pasiekusi užsienį, vėl grįžta į savo tėvynę. O grįžta ji atgal Laisvosios Europos — Laisvės ir Vatikano radijų bangomis. Per šias dvi stotis dažnai skaitomos pogrindžio raštų ištraukos. Amerikos Balso radijas perduoda pogrindžio žinių santrauką. Tačiau toli gražu ne visa rezistencinė spauda pasiekia Vakarus. Gal tik pusė jos.

Turime prieš savo akis pogrindžio "Vyčio" numerį 5. "Vytis" leidžiamas nuo 1979 m., bet tik dabar jo vienas numeris pasiekė Vakarus. Leidinys stambokas - 92 puslapiai, skirtas 1980 m. liepos - rugpjūčio mėnesiams. Savo laiku dėl "Vyčio" leidimo Sovietų saugumo įstaigos apkaltino ir bandė inkriminuoti A. Terlecką, J. Sasnauską ir juodu nubaudė. "Vyts" tačiau ir toliau buvo leidžiama. Dėl "Vyčio" turėjo Lietuvoje slapstyti ir pr. metų gale į Vakarus pabėgti Vladas Šakalys. Pasirodo, kad jo tikrai būta šio leidinio vyriausio redaktoriaus. Taip ir pažymėta "Vyčio" nr. 5. Kiti 5 redakcinės kolegijos nariai pasirašo slapyvardžiais. Susipažinkime su leidinio turiniu.

Pirmasis rašinys turi antraštę "Laisvė ateina iš Vakarų". Jam paskirta 13 puslapių. Čia smulkiai nusakyta išėiviams gerai žinoma Lietuvos pavergimo istorija ir tolimesnė įvykių raida, kurių pasėkoje mūsų kraštas neturėjo galimybės atgauti laisvės. Straipsnio autorius, nors daug kur pakaltina Vakarų valstybes, teigia, kad Sovietams vis dėlto nepavykė įteisinti smurto, Lietuvos klausimas laisvajame pasaulyje nesąs numarintas, Lietuvos laisvės byla tebesanti gyva. Čia prisidėję ir laisvajame pasaulyje gyvenę lietuviai, kurie "neleido Lietuvos klausimo pamiršti". Tačiau Lietuva laisvę ga- lėsianti atgauti tikta Vakarų kraštų ir Sovietų karinio konflikto atveju.

Rašinys "Mūsų tėvynė - Lietuva. Spauda" (14-19 p.) rašoma: "Kiekvienoje valstybėje, kurioje suvaržoma spaudos demokratija, kurioje spauda neatitinka pagrindinių darbo liaudies reikalavimų, tokioje valstybėje atsiranda pogrindinė spauda. Lietuvos pogrindinės spaudos leidiniai grindžiami tikslia iš liaudies gyvenimo paimta informacija ir todėl yra labai svarbūs okupuotos Lietuvos liaudies sąmonėjimo ir išsivadavimo kovoje. Žinoma, kovoje, kuri jau pareikalavo ir, gal būt dar pareikalavus, laisvės, bet bus laimėta".

Džiugu, kad pavergtieji turi draugų kitų pavergtųjų tarpe. "Vyčio" 18-42 psl. paskelbtas ilgas, 24 puslapių rašinys antrašte "Vilnius ir vilniečiai disidentų akimis", pasirašytas Mart Miklaus, estų mokslininko. Čia jis mielai prisimena

BRONIUS KVIKLYS
Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

ir geru žodžiu mini lietuvius mokslininkus prof. T. Ivanauską, docentą Vytautą Skuodį. Po to Miklus 8 metus praleido Mordovijos politinių kalinių stovykloje, kur turėjo laiko ir geros progos suartėti su lietuviais, dažniausia jaunais moksleiviais, studentais, buvusiais "miško broliais". Jis giria lietuvius kalinius, kurių tarpe "paprastai nebūdavo pasalūniškų išdavikų". Dėl to esą buvę galima daug ko pasimokyti iš lietuvių "kur kas daugiau, negu tai pavaizduota A. Solženicino ir kitų rašytojų, praėjusių stovyklos mokyklą, kūriniuose. Jis labai apgailestauja Lietuvoje neradęs V. Petkaus, B. Gajausko, R. Ragaišio ir kitų savo bičiulių, kurie buvo Sovietų suimti ir nužudyti. Autorius džiaugiasi Lietuvos sostine Vilniumi, kad "nežiūrint į Vilniaus polonizavimą praeityje, lietuviai savo sostinėje dabar vis dėlto sudaro absoliutinę daugumą — aplinkybė, kuri, gali sukelti pavvydą, pvz., Rygai ir Talinui".

Mart Miklus šia proga prisimena vieną didžiausių Vilniaus pastatų — "Valstybinio saugumo rezidenciją" ir rašo: "Talino 'didysis namas', lyginant su Vilniaus - nyktukas, o Tartu nevertas ir prisiminimo... Si įstaiga su įvairiausiais skyriais (tarymų, santykių su užsieniu, ūkiniu ir t.t.) ir filialais - gigantiskas polypas, savo čiuptuvais iš-

siurbęs į visas žmogaus veiklos sritis. Neperdėsimė pasakę, kad būtent šiame pastate apsistojo tikroji šiandieninė Lietuvos vyriausybė".

M. Miklus rašo, kad "Lietuva — viena iš nedaugelio sąjunginių respublikų, kur veikia visuomeninė grupė, sekanti 1975 m. Helsinkio nutarimų vykdymą" ir kartu nurodo sunkų šios grupės narių likimą: V. Petkus kalinamas, T. Venclova buvo priverstas apeisti tėvynę, kun. K. Garuckas mirė, E. Finkelšteinas "pastaruoju metu užsidarė ir rūpinasi daugiausia savo nacijos reikalais", O. Lukauskaitės - Poškienės sveikata palaužta kalėjimuose. Į lietuvių Helsinkio grupės ateitį ji žiūri pesimistiškai.

Autorius, pats nekatalikas, rašo: "Pagrindinė Lietuvos religija - katalikybė - nieiško kompromisų su valdžia. Veikiančių bažnyčių ir aktyvių lankytojų tarpe (tame tarpe ir jaunu), lyginant su Estijos evangelikų liuteronų bažnyčia, yra daug; suformuotas specialus Religijos apsaugos komitetas iš 5 žmonių. Dvasininkų persekiojimai — įprastas reiškinys".

Pereitais metais okupacinės valdžios saugumas suėmė ir atidavė į psichiatrinę ligoninę "gydymui" gydytoją Algirdą Statkevičių. Be kitų jam metamų kaltinimų, buvo mestas vienas, kad jis parašęs antisovietinę knygą. "Vytis" šia proga paskelbė ilgoką (20 puslapių) ištrauką iš minėtos knygos rankraščio - "Visuomeninė gyvenimo abėcėlė arba bendražmogiškumo manifestas". Pagrindinė autoriaus mintis išreikšta vienoje antraštėje - "Šiandien ultrafasistinė Rusi-

jos imperija labiau bijo plunksnos, negu šautuvo". Autorius vienoje vietoje apgailestauja, kad "visai neatsitiktinai Žemės planeta iki šiol neturėjo ir neturi organo, kuris būtų pilnai atsakingas už tvarką joje. Nėra instancijos, kurioje teisybės galėtų ieškoti į vienokio ar kitokio beteisiškumo žabangas papuoles žmogus ar tauta, kad niekas, netgi pati kelių agresyvių imperialistinių nacijų vadovaujama SNO (Jungtinės Tautos), tartum labiausiai užkietėjęs vergvaldys, negirdi ir nenori girdėti pavergtųjų tautų dejavimo, jų pagalbos šaukimo. Ji nenori turėti ir neturi jokių kalbų ir reikalų su pavergtųjų tautų atstovais, ir visados užtrenkia jiems duris. Tuo tarpu ji mielai broliaujasi su piktybiškiausiais šių dienų vergvaldžiais, tradiciniais agresoriais, buvusių ir ruošiamų karų kaltininkais. SNO - šios pašvinkusios 'taikos' saugotojos dėka virš 100 mažųjų nacijų, turinčių daugiau kaip po 1 milijoną gyventojų, šiandien neturi teisės būti SNO nariais".

ŠVEDAI RAŠO BREŽNEVUI

Du šimtai švedų mokslininkų pasiuntė laišką sovietų komunistų partijos generaliniam sekretoriui Brežnevui, prašydami, kad sovietų valdžia išlaisvintų žydų kilmės rusų matematiką ir žmogaus teisių gynbos sąjūdžio veikėją Viktorą Brallovskį. Švedai mokslininkai laiške rašo, kad Brallovskis ir kitų rusų mokslininkų kalinimas sudaro rimtą kliūtį Švedų ir sovietų mokslininkų santykių vystimuisi. Brallovskis buvo suimtas praėjusių metų lapkričio mėnesį, apkaltintus jį vadinama antitarybine propaganda ir agitacija.

RAMOVĖNŲ KRIVULĖ

Antrojo pasaulinio karo prisiminimai

Rašo S. Pačesa

(Tęsinys)

Teko bėgti groivais, ant rankų šliaužiant apie du kilometrus, kol pasiekėm miestą. Čia, nusiėmę savo kuprines ir apsišuostę truputį prakaitą, pailsėjome ir aptarėme tolimesnį bėgimo planą. Toliau ejo me geru keliu, nes kitų šunkelių nežinojome. Priartėjus prie miesto Anklam, mus sustabdė žandarmėrija ir pareikalavo dokumentų. Gerai, kad patikėjojoms mums meluojant, turėjome sakyti, kad bėgam nuo fronto ir mus paleido. Atėję į geležinkelio stotį bilietų pirkti negavome, nes keleviniai traukiniai jau nevažinėjo. Sulipome ant kariško traukinio platformos, kur stovėjo išrikuotos kariškos patrankos. Buvome pilnai patenkinti, kad galime važiuoti. Maisto jokio neturime - badaujame. Rūkalų taip pat nei dūmo neturime, bet džiaugiamės, kad ištrūkome iš to nelemto pragaro - apkasų. Vienas kareivis, pamatęs mus išblyškusių ir nusiminusių, paklausė, kas yra su mumis, atsakėme, kad esame labai išbadėję. Jis apsisukęs tuojau atnešė

mums duonos, su nušvitusiomis akimis duoną pasidalinę suvalgėm kaip didžiausią skanumą. Toliau maistu rūpinomės mes patys. Kai sustoja traukinys kur nors laukuose, tai visi bėgime ieškoti pasikasti kur nors bulvių ir radę tuojau verdame, o jei nespėjame jų tinkamai išvirti ir traukinys pajuda, tai alkani važiuojame iki kitos sustojimo vietos. Visa laimė, kad traukinys dažnai stodavo, todėl būdavo progos bulves davirti kitoje sustojimo vietoje. Šiaip taip dasikasėme iki buv. savo gyvenamos vietos Varen ir čia išlipome. Nuėję į stovyklą savųjų jau neradome, nes jie buvo išvažiavę į kitą vietą Stađe, 40 km už Hamburgo. Šiaip taip prisiprašėme, kad mums leistų nusiprausti šiltu vandeniu ir pasikeisti baltinius, nes nuo brudo u... jau negalima buvo apsiginti. Kai nuėjome į prausyklą, tai labai apsidžiaugėme, nes radome kelis kubilus šilto vandens. Puikiai išsiprausę ir pailsėję vėl atėjome į geležinkelio stotį ieškodami ga-

limybės toliau važiuoti. Ilpome į kariškai apkrautą amunicijos traukinį ir susėdė ant patrankų važiuojam kur mus veža. Už kokių dviejų dienų mes jau buvome mies te Kiel. Iš čia mums pajudėjus, mūsų traukinį tuojau subombardavo amerikiečių eskadrilės. Keletas buvo sužeistų, o tame tarpe ir mano vienas draugas. Garvežys paliko neveiksmingas, todėl traukinį reikėjo visiems apeisti. Apsigyvenome viename kaime Gleseendorf pas vieną ūkininką kluone, kuriame nebuvo jokių šiaudų nei šieno. Didžiausias vargas, šalta, nei pasikloti, nei užsikloti. Tik jau čia nebadaujame, turime maisto, kurį gavome iš bendros pabėgėlių virtuvės. Praėjus kokioms dviem savaitėms įvyksta didelė, netikėta staigmena. Žiūrime, kad privažiavo daugybė tankų ir kariuomenės, o tai buvo amerikiečiai. Įvyko vokeičių kapituliacija. Tai buvo 1945 metais gegužės 8 dieną.

(Bus daugiau)

Tai paskutiniai savaitė prieš Velykas, kai Bažnyčia savo liturgijoje mini Kristaus kančią ir mirtį. Jau Verbų sekmadienį skaitoma Kristaus kančios istorija iš Mato evangelijos, o kitomis dienomis iš kitų evangelistų. Tikrąją prasmę Didžiosios Savaitės dienomis vadinamos tikrai ketvirtadienis, penktadienis ir šeštadienis, kuriomis giedamos tam tikros maldos ir laikomos tam tikros pamaldos.

Didysis Ketvirtadienis

Tai paskutinis Ketvirtadienis prieš Velykas, kai Bažnyčia savo liturgija mini Kristaus Paskutinę Vakarienę, Mišių ir Švenčiausiojo Sakramento įsteigimą. Laikomos tik vienos Mišios iškilmingai. Jei prie bažnyčios yra daugiau kunigų, tai eina tik Komunijos ir tik vieno, duonos pavidalo. Per Garbė Dievui aukštybėse suskamba varpai ir giesmei pasibaigus, nutyla vargonai ligi Didžiojo Šeštadienio tai pačiai giesmei. Neskambinama ir mažais varpeliais Mišių metu, jų vietoje naudojami mediniai kleketukai. Po pamaldų nuvalkstomi altoriai, kaip Bažnyčios gėdėjimo ženklas. Katedrose vyskupas šventina trejopus aliejus: katekumenų, krizmą ir ligonių.

Didysis Penktadienis

Tai paskutinis penktadienis prieš Velykas, kai Bažnyčia savo liturgija mini Kristaus mirtį kryžiuje ir kryžiaus garbę. Tai kartu pasninko diena. Pamaldos prasideda po pietų 3 valandą, kunigui nusiavusiomis kojomis parpuolus prieš nudentgą altorių. Nelaikoma Mišių, kadangi tą dieną minima Kristaus auka kruvinu būdu. Vartojama tik vakar pašventintoji ostija. Kunigas iš šv. Jono evangelijos perskaitęs Kristaus kančią, gieda maldas už vieuosius Bažnyčios reikalus, už pačią Bažnyčią, už vyskopus, kunigus, žmones, klaidatikius, atkritėlius, pagonis ir žydus. Nuden-giamas kryžius ir jis pagardinamas.

SACHAROVAS ŠVEDŲ TELEVIZIJOS

Svedų televizija perdavė pirmą dokumentinį filmą apie Nobelio Taikos premijos laureatą akademiką Sacharovą Gorkio tremtyje. Sausio mėnesį mėgėjo pagamintas filmas aplinkiniams keliais pasiekė Švediją. Akademikas Sacharovas garsinėje juostoje dėkoja Vakarų pasaulio mokslininkam už jam ir kitiems rusams žmogaus teisių gynėjams parodytą solidarumą ir pastangas jiems padėti. Sacharovas taip pat primena, jog jis atkreipė sovietų Mokslų Akademijos dėmesį į savo neteisėtą padėtį, prašydamas, kad akademija, kaip savo narių, jį užtarti. Tačiau, pažymi Sacharovas, Sov. Sąjungos Mokslų Akademija, priešingai kaip Vakarų pasaulio mokslo įstaigos, negina persekiojamų rusų mokslininkų ir, apskritai, nesirūpina minties laisvės apsaugojimu. Sacharovas dėl savo ryžtingos veiklos žmogaus teisių gynėjas srityje, praėjusių metų sausio mėnesį iš Maskvos buvo išstremtas į Gorkį.

DIDŽIOJI SAVAITĖ

Po pamaldų Švenčiausiasis nešamas į tam tikrą vietą, vaizduojančią Kristaus grabą, kurį žmonės lanko iki Velykų ryto. Ir protestantų Didysis Penktadienis švenčiamas kaip didžiausia šventė.

Didysis Šeštadienis

Tai Velykų vigilija, kai Bažnyčia savo liturgija pasirengia Velykų šventėms - Kristaus Prisikėlimui. Šventinama iš titnago iš-

skelta ugnis - Kristus iš grabo prisikėlimo simbolis, iš kurios pas-kui bažnyčioje uždegamos visos žvakės ir lemos. Ta ugnis kaip Kristaus šviesa pagerbiama trikarti niu priklausimu. Šventinama Velykų žvakė, vaizduojanti prisikė-lusį Kristų ir giesme garbinamas Kristaus prisikėlimas. Šventinamas Krikšto vanduo ir giedama Visų Sventųjų litanija. Atnaujinami Krikšto pažadai. Per Garbė Dievui aukštybėse vėl suskamba varpai ir vargonai. Po pamaldų baigiasi gavėnios pasninkas.

Velykos

Kristaus iš numirusių prisikėli-mo šventė yra viena didžiausių ir seniausių Bažnyčios švenčių, bažnytinių metų viršūnė. Tai pasiek-tos pergalės, laimėto išganymo šventė. Laimėjo Kristus, o su juo - ir mes. Jis prisikėlė, prisikelsi-me ir mes! Si viltis, įdiegta per krikštą, šiandieną suspindi nauju tikrumu. Si viltis užlieja tikinčiųjų širdis nesiliaujamu džiaugsmu. Visur skamba Aleliuja - garbinkit Viešpatį! Tas džiaugsmas nuspalvi-no visas Velykų giesmes, maldas ir pamaldas.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

LB rajoninis suvažiavimas Čikagoje

JAV LB rajoninis suvažiavimas šaukiamas balandžio 26 d. Į suvažiavimą yra pakviesti ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos nariai.

Stambi parama iš Pietų Amerikos

Vacys Slotkus iš Kolumbijos atsiuntė PLB valdybos darbams paremti 1.000 dolerių savo asmenišką auką. Jam nuoširdi padėka.

Džiugios žinios iš Pietų Amerikos

PLB vicepirmininkas kun. Antanas Saulaitis painformavo iš Pietų Amerikos, kad ten sėkmingai praėjo Pietų Amerikos Lietuvių kongresas. Kongreso stovykla vyko Villa Elisa miestelyje, apie 40 km nuo Buenos Aires, Tėvų Marijonų "Siluva" vasarvietėje vasario 7 d. - 10 d. Dalyvavo 17 mergaičių ir 19 vyrų. Kun. Saulaitis padarė platus pranešimą apie įvykius Lietuvoje ir išėivijoje, L. Sruga kalbėjo apie lietuvių kultūros ir kalbos ugdymą. Buvo plačiau informuota apie Lietuvių Katalikų Bažnyčios Kroniką ir jos perteikiamas žinias. Veikė darbo būreliai, buvo susipažinimo vakaras, Kronikos vakaras (su 6 vaidinimėliais), Sadūnaitės pavaizdavimas, Joninių ir kitų papročių laužai. Buvo specialioji sesija jaunimui su devynių temų išvystymu. Ejo stovyklos laikraštėlis, buvo savas dainorėlis. Nuotai-ka puiki, susigyvenimas nuoširdus. Kun. A. Saulaitis, parvežęs skaidres, Jaunimo Centre Čikagoje parodys Pietų Amerikos lietuvių veidus ir veiklą.

Lietuviams draugiška kolegija

Ypatingo susidomėjimo pavergeto

mis tautomis yra parodžiusi Kestono kolegija Anglijoje. Ypač daug prielankumo iš jos patyrėme lietuviai. Joje besidarbuojąs kun. M. Bourdeaux yra net parašęs knygą apie Lietuvos kančias vergijoje: "Land of Crosses". Savo žurnale "Religion in Communist Lands", biuletenyje "The Right to Believe" kolegija primena Lietuvą, cituoja mūsų pogrindžio spaudą. Kun. M. Bourdeaux paruošta programa apie Nijolę Sadūnaitę net buvo transliuojama per Norvegijos radiją. Tačiau dabar, kaip ir daugelis kitų kolegijų, Kestono kolegija susidūrė su labai sunkiais, išlikimui gresiančiais finansiniais sunkumais. Jai paramą galima siųsti tiesiog: Keston College, Heathfield Road, Keston, Kent BR2 6BA, England. PLB valdyba skatina į šį reikalą atkreipti dėmesį.

Apie vadinamą karo nusikaltėlių teismus

JAV vyriausybei paskyrus milijonus dolerių ir sudarius specialią investigaciją įstaigą, kurioje dirba net 50-ties asmenų štabas, apklausinėjama apie 260 žmonių JAV-se. Nerasta pagrindo kelti bylas apie 200 įtariamųjų, tačiau iškeltos bylos aštuoniolikai. Tos institucijos advokatai net buvo nuvykę už geležinės uždangos rinkti medžiagos iš ten gyvenančių žmonių ir ten esančių įstaigų. Keliavo ir gynybos advokatas, galėjęs perklausinėti liudininkus. Tarp iškeltų bylų yra bylos ir trims lietuviams. JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė politiniams reikalams Aušra Zerr seka minimos įstaigos veiklą, palaiko ryšius su kitų tautybių atstovais, besirūpinančiais savo tautiečiais; daromos pastangos, kad kas iš lietuvių nekaltai nenukentėtų.

Kun. St. Yla

KRISTUS PRISIKĖLĖ

Vargonai gauskit - aleliuja!
Ir choral skelbkit džiaugsmo

šventę.

Ir tu, širdie, tiek daug iškentus,
Pasveikink pergalę mūs Dievui!

Stai, uolos virpa - aleliuja!
Mirtis be žado lenkias Kristui.
Sargai pakelti akų nedrįsia -
Jo pergalė, kaip saulė teka.

Suskamba giesmės - aleliuja!
Ir būgnai muša - prisikėlė!
Ir vėliavos plevėna vėjel -
Garbė ir gyrius Dievo Sūnui!

TARPTAUTINIAME FORUME APIE PABALTIJĄ

Amerikos Lietuvių Bendruomenės atstovai Vašingtone aplankė amerikiečių delegacijos Madrido konferencijoje vicepirmininką Warren Zimmermann kuriam padėkojo už Pabaltijo kraštų klausimo iškėlimą. Pažymėtina, kad Warren Zimmermann Madrido konferencijoje pasakė pačią ryškiausią kalbą Pabaltijo kraštų laisvės klausimu. Kalbėdamas praėjusių metų gruodžio 15 d. posėdyje, jis priminė tarptautinės konferencijos dalyviams prieš 40 metų įvykusį prie vartinį Pabaltijo kraštų jungimą į Sovietų Rusiją, pirmą kartą tarptautiniame forume iškėlė amerikiečių vyriausybės tebetęsimą Pabaltijo kraštų aneksijos nepripažinimo politiką, plačiau nurodė Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje pastoviai vykdomus žmogaus teisių pažeidimus, jų tarpe - Bažnyčios ir tikinčiųjų persekiojimą. Zimmermann savo kalboje pažymėjo: "Jei Pabaltijo valstybės šiandien būtų laisvos, šioje salėje šiandien sėdėtų 38-nių, o ne 35-kių valstybių atstovai".

LRTV

AMERIKA ĮSPEJA SOVIETUS

Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė oficialiai paragino Sovietų Sąjungą viešai paskelbti visas informacijas apie Lenkijos teritorijoje ir pasienio zonoje vykdomus Varšuvos pakto valstybių ginkluotųjų pajėgų manevrus. Šių informacijų paskelbimas, pažymėjo Amerikos valstybės departamentas atstovams, daug patarnautų sumažinimui įtėmimo, kurį sukeltų padėtis Lenkijoje ir gandai apie Lenkijoje karinių manevrų apimtį. Amerikiečių vyriausybė taip pat priminė sovietams, kad Helsinkio susitarimą pasirašiusios valstybės, taigi ir Sovietų Sąjunga, yra įpareigosios iš anksto pranešti visas informacijas apie numatomus karinius manevrus, kuriuose dalyvauja daugiau negu 25 tūkstančiai kareivių.

Popiežius - vyskupui Steponavičiui

Popiežiaus Jono Pauliaus II laiškas Vilniaus Arkivyskupijos apaštaliniam administratoriui vyskupui Julijonui Steponavičiui jo vyskupystės 25-kerių metų jubiliejaus proga

Mus dabar pasiekė popiežiaus Jono Pauliaus II laiško, skirto vyskupui Julijonui Steponavičiui, nuo rašas. Laiškas yra rašytas 1980 metų rugpjūčio 20 dieną. Ilgas, keturių puslapių dokumentas yra skirtas paminėti Vilniaus apaštalinio administratoriaus vyskupo Julijono Steponavičiaus vyskupystės 25 —kerių metų sukaktį. Iškeldamas Lietuvos sostinės Vilniaus vyskupo nuopelnus ir išsakydamas jam savo linkėjimus, Šv. Tėvas laiške išreiškia tėvišką rūpestį ir meilę Lietuvai ir visai lietuvių tautai.

Vyskupas Julijonas Steponavičius dabar gyvena Žagarėje, Joniškio rajone. Lietuvos administracinė valdžia, nepateikdama jokio kaltinimo, Vilniaus arkivyskupijos apaštalinį administratorių ištrėmė iš sostinės prieš 20 metų - 1961 metų sausio 24 dieną. Vyskupystės 25-kerių metų jubiliejų vyskupas Julijonas Steponavičius minėjo praėjusių metų rugsėjo 11 dieną.

Laiško pradžioje popiežius Jonas Paulius II išreiškia savo džiaugsmą dėl šio vyskupystės jubiliejaus. Šia proga prisimindamas Tave, Garbingasis Broli, - rašo šv. Tėvas, - mintimis lankau tolimąją Lietuvos žemę ir man taip brangius lietuvių tautos žmones, iš kurių Tu esi kilęs ir tarp kurių gyveni; žmones, kurie yra taip prisirišę prie krikščioniškojo tikėjimo ir prie šio Apaštališkojo Sosto. Jau čiuosi tarytum būčiau Jūsų tarpe ir drauge su Jumis švęščiau šią reikšmingą sukaktį.

Toliau Jonas Paulius II išreiškia savo širdingiausias sveikinimus ir linkėjimus, išskeldamas jubiliejaus didelius nuopelnus, jo nepalaužiamą tikėjimą, ganytojišką uolumą ir išmintį, su pasiaukojimu tarnau-

jant sielų išganymui. Vykdydamas šią misiją, - rašo popiežius, - Tu paaukojai beveik visą savo gyvenimą. Taip tapai vertu pasekėjų tų, kurie didesnei Dievo garbei ir Bažnyčios gerovei drąsiai skelbė ir nuostabiais darbais liudijo mūsų Viešpatį Jėzų Kristų.

Savo laiške Jonas Paulius II trumpai apžvelgia visą Vilniaus vyskupo Julijono Steponavičiaus gyvenimą. Baigęs pradžios mokyklą gimtajame Miciūnų kaime, jis mokėsi Vilniaus lietuvių "Vytauto Didžiojo" gimnazijoje ir vėliau Vilniaus universitete studijavo filosofijos ir teologijos mokslus. 1936 metais pašventintas kunigu, dirbo Gardine kapelionu ir tikybos mokytoju. Vėliau klebonavo Palūšėje, Dagėliškėje ir Adušiškyje, kur ėjo ir Švenčionių dekanu pareigas. 1955 metais, Panevėžio vyskupui Kazimierui Paltarokui prašant, popiežius Pijus XII kunigą Julijoną Steponavičių paskyrė vyskupu pagalbininku. Vyskupui Paltarokui mirus, vyskupas Steponavičius buvo paskirtas Panevėžio vyskupijos ir vėliau Lietuvos teritorijoje esančios Vilniaus arkivyskupijos apaštališkuoju administratorium.

Apžvelgęs jubiliejaus vyskupo Steponavičiaus nueitą gyvenimo kelią, popiežius Jonas Paulius II, cituodamas Plinijaus antrojo žodžius sako: "Skaičiuojant metus, atrodo, trumpas laiko tarpas, bet žvelgiant į įvykius, atrodo, ištisas amžius".

Žvelgiant į praeitį, Šv. Tėvas ragina vyskupą Steponavičių iš visos širdies dėkoti Dievui už visas jo suteiktas malones ir dovanas, už dieviškosios Apvaizdos nuolatinę globą ir pagalbą, kurios dėka, nepaisant visų kliūčių, nepaisant sunkumų ir slegiančios kryžiaus naštos, tremtinys vyskupas galėjo

išlikti ištikimas savo misijai, kaip tikras Kristaus mokinys ir gerasis ganytojas.

"Kas Viešpačiu tiki, tie kaip kalnas Siono, kurio nieks nepajudins, kuris stovi per amžius", - drąsina popiežius vyskupą Steponavičių psalmės žodžiais.

Jonas Paulius II linki, kad Gailėstingum Motina, kurią lietuvių tauta taip nuoširdžiai garbina, savo nuolatinę pagalbą lydėtų vyskupo žingsnius, kad Kristus, kuris išikūnydamas visuomet pasiliko su mumis, Šventosios Dvasios dovanomis nuolat stiprintų ir gaivintų.

Baigdamas savo laišką Vilniaus apaštaliniam administratoriui vyskupui Steponavičiui, popiežius Jonas Paulius II sveikina visus Lietuvos tikinčiuosius. Šv. Tėvas Lietuvos tikinčiuosius ragina, kad tamproje vienybėje su savo vysku pais nuolat gyventų nepalaužiami tikėjimu, tvirta viltimi ir vieningi meile. Popiežius užtikrina, kad Lietuvos tikinčiaisiais jis nuolat rūpinasi, juos iš visos širdies mylėdamas ir atjausdamas. Težino Lietuvos tikintieji, - rašo Jonas Paulius II, - kad Romos popiežius, šv. Petro įpėdinis ir Kristaus Vietininkas žemėje visuomet ir visuomet pasiliks su jais. Juk reikia - pabrėžia Šv. Tėvas, - kad vyriausias Ganytojas labiausiai rūpintųsi tais savo vaikais, kuriems tenka gyventi sunkiausiose sąlygose.

Popiežius laiško pabaigoje suteikia vyskupui Julijonui Steponavi-

"The Catholic Weekly" kovo 29 d. laidoje Sydney vėl paskelbė straipsnį apie religijos persekiojimus Lietuvoje: "Žmogaus teisės blogėja Lietuvoje". Žinias pateikė Lietuvių Informacijos Centras Brooklyne, kuriam vadovauja kun. Kazimieras Pugevičius.

čiui gilia, atitinkama proga jo vardu palaiminti Lietuvos tikinčiuosius. Ypatinę apaštališką palaiminimą Šv. Tėvas suteikia Lietuvos vyskupam, kunigam, vyram, moterim, dirbantiems Viešpaties tarnyboje, ir visiems "mylimosios Lietuvos žemės žmonėm".

LRTV

"Aušra" Lietuva, 1980 m. Nr. 22.

NELYGYBĖS ŠAKNYS

— Tvarie paršai susiplovė.
— Dėl idėjos?
— Kur! Dėl lovio!
Jų tradicinė kiaulystė griovė pagrindus draugystės. Kas stipresnis - tas vyresnis. Kas vyresnis - tas sotesnis. Lygybė ir broliškumas kiaulių fermoje taip ir žuvo.

IŠ KŪRYBOS PASAULIO

Kaip Biblija rašo
Viešpats sukūręs žmogų
Į save panašų ...
O žmogaus svajonė -
sukurti naują žmogų ...
panašų į beždžionę.

KVALYLS

Kartą reemigrantas Paleckij klausė:
"Gal po rinkimų valdžia pasimainys?"
Justas suriko jam į ausį:
"Buvai ir palikai kvalylai!"

DAR APIE LYGYBĘ

Ir dvi kulkos nėra lygios,
nors jos būtų vieno dydžio.
Nuo Smetonos kulkos miręs
šiandien Požėla didvyris.
Požėlienė tikrai bobė,
nes ją Stalinas nuknobė.

(Požėlienė - Katrė Matulaitytė)

blogyn. Jis buvo aukštą ūgio, labai ramaus ir malonaus būdo, kaip tėvas. Vis mažiau galėjo valgyti ir vis nuolat liesėjo. Mokslas teko nutraukti ir gydėsi namuose, nuolat jo sveikata besirūpinančių tėvų priežiūroje. Tėvai ir jis pats tą savo ligą labai pergyveno. Bet ligonis vis nesijautė sveikatai gerėjant, vis mažiau galėjo valgyti ir kažkoks kirminas viduje jį ėdė ir ėdė.

Pas tėvus jis gyveno atskirame kambarėlyje prie gėlių darželio, tik gražesnę - saulėtą dieną išeidamas pasivaikščioti po sodą ir laukus. Aš, kaip samdiny, laisvu nuo darbo laiku ir vakarais tą laiką daugiausia praleisdavau pas ligonį. Vakaraus jis mane išmokė skaityti ir truputį rašyti, o vėliau aš pats išmokau. Seimininkai tiems mūsų mokslams visai nebuvo priešingi. Jie net gi džiaugėsi, kad mano nuolatinėje draugystėje jų sūniui yra linksmiau ir nenuobodu. Ir taip laike jo ligos mudu pasidarė neperskiriama drauga. Kur aš, ten ir jis, žiūrėk, jau ir ateina. Aš nuo jo daug ką išmokau ir sužinojau. O jis mokėjo gerai perduoti žinias. Niekuomet nesikarščiuodamas, rimtai, įtikinančiai. O, kad įrodyti savo aiškinimams dalykams rimtą pagrindą, kad tikrai taip yra, imdavo ir paskaitydavo apie tai iš knygos. Iš jo pramokau neblogai ir rusų kalbą, kuri man buvo labai reikalinga, kuomet mane

pašaukė į caro kariuomenę.

Taip mums bedraugaujant ir mane jam bemokinant praėjo žiema, pavasaris ir artinosi vasara su laukų darbais. Tais metais vasara buvo labai graži. Jau prieš šv. Joną prasidėjo šienapiūtės darbai. Seimininkas liepė pirmiausia nupiauti prie miško esančią lanką. Seimininko ligonis sūnus jautėsi kiek geriau ir norėjo eiti šienauti su manimi kartu. Tad jam įtaisėme lengvą dalgutį, gerai išplakėme, kad būtų aštrus ir lengvai piautų. Kiek pajėgs, tiek nupiaus. Nesamdiny žmogus. Seimininkė, atsigerti įdavė puodynę giros ir kitą - rūgusio pieno.

Anksti rytą saulei patekėjus visi išėjome šienauti lankos. Gėrimui skirtas puodynes pastatėme netoli miško krūmų pavėsyje, o kad musės neprieitų, uždangstėme žole ir pradėjome darbą.

Anksti rytą yra geriausia ir lengviausia šienauti, kuomet ant žolės laikosi rasa. Diena buvo gražiausia. Saulė vis kilo aukščiau ir jau pradėjo kaitinti. Darbas buvo nelengvas. Žolės buvo daug ir ji tankiai sužėlus. Jau su antra pradalge prisivijom seimininko sūnų. Jis buvo sušilęs, nuvargęs ir vos kapsėtėsi.

Nupiovęs kelias pradalges panorėjau atsigerti rūgusio pieno. Man priėjus prie krūmo, kur stovėjo puodynė su pienu, pamačiau,

kad didelė juoda gyvatė įkišusi galvą gėre pienu. Nuo išgerto pieno ji buvo išpampusi ir stora kaip dešra. Mane išgirdusi besiarantinant, ji tyliai ir greitai nuslinko į mišką ir kaip nebūta. Žinoma, aš pasišlykštėjęs, pieno jau negėriau. Atsigėriau giros ir vėl greitai nuėjau šienauti, kad neatsilikčiau nuo kitų.

Seimininko sūnus baigęs savo pradalę, labai pavargęs pamažu grįžo prie baro vienas. Žinoma, jis negalėjo suspėti su mumis sveikais. Aš sustojęs dalgio pasipustyti, staiga pamačiau, kaip jis užsivertęs visą puodynę pieno, godžiai ištroškęs gėrė. Aš iš tolo jam sušukau:

— Negerk pieno, nes jį gyvatė gėrė! Bet, jis jau buvo atsigėręs. Tuomet labai gailėjau, kad pieno tuojuo neišliejau ir jaučiausi dėl to tik aš kaltininkas. O jei seimininko sūnus užsinuodys ir staiga numirs? Aš jau tiesiog graužiau iš baimės. Ir ką dabar daryti, nes jis jau buvo atsigėręs. Visi nusigandę subėgome prie jo. Bet nieko. Jis jautėsi neblogai, tik buvo labai sušilęs ir nuvargęs. Jam patarėme greitai eiti į namus ir atsigulti. Daugiau šienauti jis jau negalėjo. Dar kiek atsėdęs pamiškėje pailsėjo, truputį pasivaikščiojo po mišką ir pamažu dalį pasiėmęs ant pečių nuėjo į namus.

(Bus daugiau)

ČIKAGOS LIETUVIŲ PADANGĖJE

EUGENIJUS KRIAUCĖLIŪNO JAUNIMO PREMIJA

1977 m. balandžio 17 d. sunkios vėžio ligos išvargintas amžinybėn išėjo iškilųjų visuomenininkų ir stambiųjų lietuviškųjų darbų rėmėjų dr. Leono ir Irenos Kriaucėliūnų sūnus Eugenijus, tesulaukęs vos 19 metų amžiaus. Tai buvo šios šeimos didžioji tragedija. Tėveliai dėjo visas pastangas išgelbėti mylimo sūnaus Eugenijaus gyvybę, deja likimas lėmė kitaip.

Mylimo sūnaus Eugenijaus šviesiam atminimui įamžinti dr. Leonas ir Irena įsteigė Eugenijaus Kriaucėliūno vardu jaunimo premiją, kuri kasmet yra ir bus skiriama iškiliausiame lietuvių jaunuoliui, pasireiškusiam lietuviškoje veikloje. Premijos dydis \$ 1.000.

Pirmoji premija 1978 m. buvo paskirta Viktorui Nakui, antroji 1979 m. Gabijai Juozapavičiutei iš Kanados, trečioji 1980 m. Joanai Kuraitėi iš Kanados ir ketvirtoji 1981 m. kovo 13 d. įteikta Čikagoje, Jaunimo centre jaunai šeimai — Jūratei ir Rimantui Stirbiamis iš Philadelphijos.

Dr. Leono ir Irenos Kriaucėliūnų įsteigtoji jaunimo premija bus tęsiama iki kol bus gyvi a.a. Eugenijaus tėvai, o po jų šią šeimos tradiciją tęs šeimos nariai - likusios dukros Vida ir Jolita Kriaucėliūnaitės.

MARGUTIS RENGIASI 50-TAJAM GIMTADIENIUI

Šių metų balandžio 11 d. radijo programa "Margutis", Čikagoje įžengia į penkiasdešimtuosius savo gyvavimo metus. Tai seniausia Amerikoje lietuvių programa, kurią 1932 m. balandžio 11 d. pradėjo talentingas ir nepamirštamas kompozitorius Antanas Vanagaitis.

Čikagos ir apylinkės lietuviams ši radijo valanda buvo ypatingai svarbi, nes joje buvo gausu įvairių pranešimų iš lietuviškojo gyvenimo, daug muzikos, dainų. Programa buvo mieliai visų klausoma.

Laiko sąvartoje keitėsi ir "Margučio" programos veidas. Septyniolika metų išvadovavęs programai amžinybėn įeina "Margučio" steigėjas ir sąkytume, širdis, kompozitorius Antanas Vanagaitis. Tačiau išpilietišes "Margutis" nebentutyla, bet vis garsiau ir garsiau oro bangomis skuba į kiekvieno lietuvių Čikagoje namus. Per šį laikotarpį iš gyvųjų tarpo pasitraukė "Margučio" didieji ramsčiai Ch. Deveikis, "Margučio" steigėjas žmona, vėliau vadovavusi programai Lydija Vanagaitienė, Bronius Dirmeikis, katastrofa ištinka Algimantą Mackų.

Nekurį laiką programą veda žurnalistas Henrikas Zemelis. Pagalau po visų sunkių išgyvenimų "Margučio" priešakin atsistoja talentingas vyras Petras Petrutis ir jau septyniolika metų dirba ir sėkmingai vadovauja šiai programai. Keitėsi ir "Margučio" radijo laidų laikas, girdėjome popietėmis, vakarais, o dabar girdime nuo 7 iki 8 val. ryto, penkias dienas savaitėje, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius.

"Dabartinės "Margučio" laidos ypatingai įdomios. Čia gausu įvairių kultūrinių renginių reportažų, įvai

Rašo Jurgis Janušaitis

Sis Kriaucėliūnų šeimos ryžtas yra šviesus pavyzdys pastatyti gyvą paminklą mylimam šeimos nariui. Ši premija kaip tik yra didžioji paskata ir mūsų jaunui aktyviai jungtis į plačią ir šakotą lietuviškąją veiklą, kuri laukia naujų, energingų darbininkų.

Iki šiol šią premiją laimėjusieji yra aktyvūs jaunuoliai, jaunuolės, daug nudirbę jaunimo organizacijose bei vadovavę sąjūdžiams garsinant Lietuvos vardą ir išlikę aktyvūs lietuviškųjų darbų darbininkai įvairiose organizacijose.

Jūratei ir Rimantui Stirbiamis premija buvo įteikta gražioje iškilinėse, kuriose dalyvavo ir jautrius linkežimus išreiškė Lietuvos generalinė konsulė Jūzė Daužvardienė, vyskupas Vincentas Brizgys, PLJ Sąjungos pirmininkas Gintaras Aukštuolis, PLB švietimo reikalams atstovė Daina Kojelytė, JAV Lietuvių jaunimo sąjungos atstovas Pranas Pranckevičius. Kalbėjusieji pasidžiaugė laureatų veikla jaunimo tarpe, išreiškė linkežimus ir ateityje aktyviai dirbti organizacijose, o taip pat nuosirdžiai vertino Kriaucėliūnų šeimos įsteigtą sūnaus šviesiam atminimui pagerb-

tių, su įžymiais mūsų visuomenininkais, kultūrininkais ir politikais pokalbių, daug gražios plokščių telių muzikos. Na, apstu ir geros, lietuviškojo gyvenimo veiklą apimančios informacijos. "Margučio" radijo laidas vedėjas Petras Petrutis sumaniai paruošia, gyvai perduoda, kas klausytojui ypač domina.

Tai gyvas lietuviškas žodis, atskubas į kiekvieno lietuvių namus, nešas Čikagos lietuviams linksmas ir liūdnas (mirties pranešimų) žinias. Tačiau šis žodis mieliai laukiamas ir mieliai klausomas.

Sunku ir įsivaizduoti, kas būtų, jeigu nutitų "Margutis".

Savo laiku ėjo, a.a. komp. Vanagaičio, vėliau kitų redaguotas "Margučio" žurnalas, pasižymėjęs humoru, aktualijomis. "Margutis" nesiribojo vien radijo laidomis, bet rengė ir rengia išskirtinai vertingus renginius, daugiausia koncertus, vis "išskadamas" naujas mūsų dainos meno žvaigždes. Iš "Margučio" vadovų mūsų daina, muzika susilaukė ypatingo dėmesio ir puoselėjimo. Mūsų karta nepamirš "Margučio" ruošū didžiųjų kultūrinių renginių bei nuotaikingų pramogų gamtoje.

Antanas Vanagaitis buvo įsteigęs "Dzimdzi - Drimdzi" kolektyvą, kuris savo humoristinėmis programomis džiugino ano meto tėvų nainius. Velionių ir teatras buvo arti širdies ir ne kartą scenon išvedė ne vieną veikalą.

Zengiant į penkiasdešimtuosius gyvavimo metus, "Margutis" ryžtasi šią sukaktį įvairiopa, kuo iškilmingiau ir įdomiau paminėti.

Sukaktuviniai "Margučio" metai pradėdami š.m. balandžio 11 ir 12 d.d. Antano Gustaičio nauju, niekad nestatytu veikalu "Mėnulio užtemimas". Pastatymas komp. Dariaus Lapinsko. Siame veikalė bus dainų, šokių ir muzikos. Po šio pastatymo yra numatyta šiais metais ir sukakties suruošti visą eilę vertingų renginių ir tuo būdu prasmingai paminėti šį retą, bet labai lietuviškajam gyvenimui svarbi sukaktis.

ti jaunimo premiją.

Pabaigoje abu laureatai Jūratei ir Rimantas Stirbiai padėkojo mecenatams, jury komisijai, sveikintojams ir pasižadėjo ir toliau dirbti šakotoje lietuviškoje veikloje.

Iškilmes praturtino jaunos solistės Aušros Baronaitytės atlikta meninė programa, akompanuojant Manigirdui Motekaičiui.

Laureatus Kriaucėliūnų šeimos vardu pasveikino, iškilmėm vadovavusi, Vida Kriaucėliūnaitė - Janušienė.

Tenka pasigėrėti talentingos kalbėtojos Vidos Janušienės sumanumu pravedant programą. Sakyčiau galėtų būti gražiu pavyzdžiu daugeliui mūsų lietuvių kalbėtojų ar panašioms iškilmėms vadovaujantių.

Premijos įteikime dalyvavo daug jaunimo, nestokojo vyresniųjų. Po oficialiosios dalies p.p. Kriaucėliūnai visus dalyvius pakvietė prie vaišių, kur dar geroką vėlandėlę gėrėjomės šios šeimos pastangomis ir darbais.

NAUJŲ PRENUMERATŲ KONKURSA - VAJUS

1. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba skelbia lietuviškiems patriotiniams laikraščiams bei žurnalams naujų prenumeratų rinkimo konkursą - vajų Australijoje ir N. Zelandijoje. Konkurso mecenatu yra kun. dr. Juozas Prunskis, tam tikslui paskyręs 1.000 dol.

2. Konkursas prasideda 1981 m. gegužės 1 d. ir baigiasi rugsėjo 1 dieną.

3. Konkurse gali dalyvauti visi Australijoje ir N. Zelandijoje gyvenantys lietuviai.

4. Terminui pasibaigus, konkurso dalyvis gauna iš laikraščių ir žurnalų leidėjų liudijimą apie jo surinktas naujas prenumeratas. Šiuos liudijimus jis persiunčia Australijos LB Krašto Valdybai ne vėliau spalio mėn. 1 d.

5. Australijos LB Krašto Valdyba paskelbia konkurso laimėtojus ligi lapkričio 1 d. ir apie tai praneša PLB Valdybai.

6. Konkurse yra skiriamos dvi premijos: pirmoji premija - 500 dol. ir antroji - 250 dol.

7. Laikraštis ar žurnalas, kuriam konkurso metu buvo surinkta daugiausiai naujų prenumeratų, gauna 250 dol.

PLB Valdyba

Aušros Tuntas

Visus skautus, tėvelius, bičiulius, jaunimą ir draugus kviečiame atvykti į Aušros tunto "Atvelykį" kuris įvyks skautų žemėje Ingleburn balandžio 26 d. sekmadienį 1 val.

Būs tradicinis margučių konkursas, margučių ritinėjimas, įvairūs žaidimai, Velykų Bobutė. Pietūs, kava su pusryčiais ir gėrimai bus gaunami vietoje.

Margučių konkursas bus suskirstytas į keturias grupes: žemiau 6 metų, tarp 7 ir 10 metų, tarp 11 ir 15 metų, virš 15 metų - jaunimas ir tėveliai. Iš visų margučių bus išrinktas meniškiausias margutis. Kiekvienai grupei bus paskirta premija. Margučiai turi būti pačių vaikų marginti. Raginame ir tėvelius, kad atsivežtų jų dažytus margučius. Tėveliams ir jaunuoliams virš 15 metų yra paskirta grupė.

Skautai atsiveža uniformą ir žaidimų aprangą. Šv. Mišių stovyklavietėje nebus.

Laukiame visų. Iki malonaus pasimatymo.

ps. fil. Elena Kiverytė
Aušros Tunto Koresp.

= Iškilmingomis pamaldomis Romos šv. Pauliaus bazilikoje Popiežius Jonas Paulius II šeštadienį užbaigė šv. Benedikto gimimo penkiolikos šimtmečių sukakties minėjimus. Drauge su Popiežium Mišias koncelebravo benediktinų ir kitų vienuolių atstovai. Pamaldose, tarp daugelio kitų tikinčiųjų, dalyvavo apie penki tūkstančiai kroatų ir slovėnų maldininkų specialiai atvykusių iš Jugoslavijos užbaigti šv. Benedikto gimimo sukakties minėjimus ir pareikšti Popiežiui padėką už šventųjų Kirilo ir Metodijaus paskelbimą drauge su šv. Benediktu Europos globėjais.

= Šiaurės Vokietijos ir Vakarų Berlyno šešiolikos krikščioniškųjų religinių bendruomenių atstovai, apie 80 delegatų, kovo 9-12 dienomis susirinkę Vakarų Berlyne svarstė temą "Kristus ir jo Bažnyčia sekularizuotame pasaulyje". Studijų susirinkimą surengė Vakarų Vokietijos ir Vakarų Berlyno "Darbo Bendruomenė". Paskaitininkų tarpe pažymėtini - protestantas Lukaš Vischer iš Berno, kuris skaitė pranešimą apie ekumenizmo dabartinę padėtį, lenkas jėzuitas kunigas Musial iš Krokuvos, kalbėjęs apie religinę padėtį Lenkijoje ir profesorius Peter Pokarny iš Čekoslovakijos, pateikęs pranešimą apie Bažnyčios padėtį Čekoslovakijoje.

= Kenijoje, Nairobyje rugpjūčio mėnesio pradžioje įvyks visos Afrikos bažnyčių konferencijos ketvirtoji visuotinė asamblėja, dalyvaus apie 500 delegatų, atstovaujančių 172 konferencijom priklausančiom krikščioniškom Bažnyčiom. Susirinkimo tikslas - nustatyti organizacijos veiklos gaires.

= Sydnejaus arkivyskupas kardinolas Freeman paragino Australijos katalikus konkrečiai įsijungti į Jungtinių Tautų Organizacijos paskelbtus Tarptautinius Ligonų - Invalidų Metus. Priminęs, kad Australijoje iš bendro keturiolikos su puse milijono gyventojų skaičiaus, milijonas ir du šimtai tūkstančių ligonių yra invalidai, kardinolas pažymėjo, kad invalidai visų pirma trokšta gyventi galimai normaliu gyvenimu, be jokios diskriminacijos įsijungiant į bendruomenę.

= Paryžiaus naujasis arkivyskupas Jean Marie Lustiger, Izraelio televizijai duotame pasikalbėjime, pažymėjo, jog priimdamas krikščionybę jis neatsižadėjo savo hebraizmo, bet jį papildė. Arkivyskupas Lustiger yra žydų kilmės, priėmęs katalikų tikėjimą jau su brendęs. Paklaustas apie kai kur pastebimas antisemitizmo apraiškas, arkivyskupas atsakė, jog antisemitizmas visada yra vidinės krizės visuomenėje reiškinys, yra viena iš socialinio kūno ligų. Kol dar nevelu, reikia reaguoti, kad antisemitizmas neišsigimtų į žvėriškas ir visas ribas peržengiančias formas.

IŠMŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Didžiąją Savaitę atskirų pamaldų neturėsime. St. Patrick katedroje apeigos Didįjį Ketvirtadienį 7.30 val. vak. Didįjį Penktadienį 3 val. p.p. Didįjį Šeštadienį 8 val. vakare. Panašiai ir kitose bažnyčiose.

Velykų sekmadienį iškilmingos pamaldos šv. Jono bažnyčioje 12 val. Parapijos choras, vad. Petro Morkūno, ruošia gražias Velykų giesmes. Bus bendra išpažintis, visi kviečiami priimti šv. Komuniją — pagarbinti Prisikėlusį Kristų.

Parapijos Sekmadienio mokykla Velykų sekmadienį pamokų neturi. Krikštai Velykų sekmadienį tuoj po pamaldų.

Bronius Ūrbšys paguldytas Western General Footscray ligoninėje, jam daromi tyrimai.

Uršulė Balnienė, 89 m. amžiaus, I. Kizelienės mama yra silpna, jai suteikti sakramentai.

Mirė Ona Karnauskienė, 70 m. amžiaus, gimusi Latvijoje, augusi Linkuvoje. Ištekėjo už Vinco Karnausko Vokietijoje. Prieš kurį laiką turėjo operaciją ir nebesijautė gerai. Mirė Royal ligoninėje balandžio 3 d. Jos vyras tuo tarpu buvo ligoninėje po širdies priepuolio. Po gedulingų Mišių lietuvių bažnyčioje balandžio 8 d. palydėta į Springvale krematoriumą. Amžina jai atilsį. Laidotuvių metu už ją šv. Mišias aukojo P. Binkus, O. Kazlauskienė, A. Volkienė, I. Kizelienė, K. Garliauskai.

Antosė Matulienė, 66 m. amžiaus, mirė balandžio 5 d. Ji kilimo nuo Vilkaviškio. Jos pirmas vyras Strimaitis žuvo karo metu Vokietijoje. Antosė Melbourne vedė Ant. Matulį, kuris mirė 1971 m. Mirusį Antosė liūdesyje paliko dukterį Jurgą Liesienę ir sūnų Stasių Strimaitį. Po gedulingų šv. Mišių lietuvių bažnyčioje, palydėta balandžio 9 d. į Fawkner kapines. Amžina jai atilsį. Šv. Mišias aukojo: Ališauskai, A. V. Bieliauskas, Z. Jablonskienė, S. V. Jeršovai, Pikečiai, J. J. Simučiai, S. I. Tamošaičiai, B. J. Tamošūnai, A. J. Urbonavičiai, A. R. Vyšniauskai.

N. Butkūno sesuo Zofija Gustienė mirė Lietuvoje, palaidota Plungės kapinėse. Už jos vėlę pas mus atlaikytos šv. Mišios.

Parapijų aukojai:

Po \$ 50 L. Kemežys, I. Kizelienė, S. Noreika, Dr. S. Statkus, po \$ 40 P. D. Baltučiai, A. Sadauskas, \$ 30 J. Varkalis, \$ 20 R. A. Klimas, po \$ 15 J. Petkevičienė, P. Vaitkus.

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoju.

Kun. Pr. Vaseris

Geelonge lietuviškos pamaldos Velykų sekmadienį šv. Jono bažnyčioje 9 val. ryto.

Juozo Gailliaus mama a.a. Rozalija Galliuviene, apie 90 m. amžiaus, mirė Raseiniuose balandžio 4 d. Už jos vėlę šv. Mišios Geelonge per Velykas.

Tėviškas Aidų nebus savaitę po Velykų.

SYDNĖJUS

Iškilmingos pamaldos

Velykų iškilmingos pamaldos balandžio 19 d. St. Joachim's baž-

nyčioje 11.30 val. Dainos choras vad. Br. Kiverio išpildys velykines giesmes. Visų bendra šv. Komunija, bet išpažintims nebus laiko nes bus tik vienas kunigas.

Jau artėja tradicinis Caritas ir Dainos choro balius, kuris įvyks gegužės 2 d. Lietuvių klube.

Mūsų mokyklai pageidaujant Motinos Dienos minėjimas gegužės 1-ji sekmadienį gegužės 3 d. Jau galima užprašyti šv. Mišias už mirusius ar gyvas motinas.

Didžiojo Tridienio savo apeigų neturėsime. Dalyvaukite savo artimiausioje bažnyčioje.

Didįjį Šeštadienį radijo 2EA lietuviškoj valandoj kun. P. Butkaus paruoštas pusvalandis Velykų tema 10 val. ryto.

Kun. P. Butkus

PERTHAS

Lietuvių Namuose kovo 29 d. įvykusiame susirinkime išrinkta nauja ALB Apylinkės Valdyba: pirmininkas Eugenijus Stankevičius, vicepir. Jonas Miliauskas, sekretorė Vera Miliauskienė, izdininkas Vincas Kasputis, Kultūros reikalams ir Jaunimo atstovė Angelė Paščekaitė. Revizijos komisijon išrinkti: S. Kuzmickas, J. Petrūkenas, J. Čižas. Atstovais į Etininį radijo komitetą perrinkti: E. Stankevičius ir V. Skrolys. Lietuvių Namai kiekvieną penktadienio vakarą bus atidaryti savųjų tarpe praleisti vakarą, laikraščių skaitymui, pažaišti biljardą, šachmatus, stalo tenisą ir kt. žaidimams, moterys turės arbatėlę.

Motinos Dienos minėjimas rengiamas gegužės 10 d. Iš ryto 11 val. pamaldos bažnyčioje, pietūs Lietuvių Namuose ir po jų 2.30 val. minėjimas su menine programa.

Organizacijų atstovų susirinkimas balandžio 10 d. sudarė parengimų kalendorių ateinantiems metams.

Sporto klubo Tauro metinis susirinkimas vyko Lietuvių Namuose kovo 8 d., dalyvavo 30 narių. Naujon valdybon išrinkti: E. Klimaitis, A. Čižeika, R. Repševičius, G. Klimaitytė, E. Rahdon.

Ramovės valdyba ruošia šokių vakarą Sporto Tauro klubui paremti Latvių salėje gegužės 2 d.

Satrijos Tautinių šokių grupės repetitijos vyksta sekmadieniais 3-5 val. p.p. Satrijos išdui parenti kartą savaitėje bus ruošiamas Bingo Lietuvių Namuose, vadovaus A. Paščekaitė, G. Klimaitytė, R. Repševičiūtė, R. Repševičius. Atidarymo vakare susirinko apie 40 žmonių.

Tautos Fondo revizija parodė, kad nuo 1974 m. surinkta aukų \$ 1.955 ir pinigai nusiųsti TF Atstovybei Sydnėje.

Zinutės

A. A. ONAI KARNAUSKIENĖI

mirus, jos vyrą Vincą, gimines ir draugus nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Ada ir Pr. Binkus

Šaulių Kuopos šventė Sydnėje

Sydnėjaus Dariaus ir Girėno Šaulių Kuopos šventė: LSS-gos ikūrėjo Vlado Putvio - Putvinskio minėjimas, Šaulių Kuopos įsikūrimo 5-čio ir vėliavos šventinimo iškilmės įvyko kovo 15 dieną. Nors ši data buvo numatyta metų pradžioje, tačiau Valdybai teko gerokai pasitempti, kad šventė praeitų gerai. Ypač kai vėliavos šventinimo ir kitas ceremonijas reikėjo atlikti dviejose dalyse.

Sekmadienį 11.30 val. šaulių dalinys rikiuotėje nuėjo į Lidcombe St. Joachim's bažnyčią pamaldoms. Prieš pamaldas kun. P. Butkus pašventino vėliavą ir pamaldų metu šaulių dalinio vėliava su garbės sargyba stovėjo bažnyčioje. Mišias atnašavo kun. P. Butkus ir pamokslą pasakė šauliams pritaikintą. Per pamaldas giedojo choras, vadovaujamas Br. Kiverio.

3 val. p.p. Bankstowne į Lietuvių klubo salę buvo iškilmingai įnešta nauja šaulių kuopos vėliava ir pasirašytas vėliavos įteikimo — priėmimo aktas. Vėliavos kūmai: Vyt. Račiūnas ir Danutė Ankienė. Vėliavnešys šaulys J. Gatavičius, vėliavnešio padėj. K. Ankus, asistentai: S. Pačėsa, P. Gatavičius, M. Kopicikienė ir T. Dailidienė. Vėliavą perdavė kūmas V. Račiūnas, priėmė pirmininkas S. Pačėsa, padėjo visiems vėliavos fundatoriams už piniginę paramą vėliavai įsigyti ir perskaitė visų pavardes, kurios įrašytos į vėliavos aktą. Ypač tinga padėką pareiškė šaulei T. Dai lidienei už gražiai išsiuvinėtą vėliavą. Tuo ir pasibaigė visos vėliavos šventinimo ceremonijos.

Po pertraukos įvyko LSS-gos ikūrėjo Vl. Putvio - Putvinskio minėjimas. Po įžanginio pirm. S. Pačėsos žodžio, LSS-gos ikūrėjas pagerbtas vienos minutės susikauptimu ir kun. P. Butkus sukalbėjo invokaciją. Sekė sveikinimai gauti iš LSST Centro Valdybos ir kitų šaulių dalinių Amerikoje ir Kanadoje. Vėliau pirm. S. Pačėsa iškvietė sceną kapelioną kun. P. Butkų ir šaulę T. Dailidienę, kuriuos už nuopelnus šaulių daliniui ir LSST prisegė po Šaulių Žvaigždės medali.

Meninėje dalyje šaulys Kost. An-

kus gražiai paskaitė Tėvynės prisiminimą, V. Inkrataitė, aukšto rango pianistė, gražiai paskambino pianinu, Danutė Ankienė gerai padeklamavo du eilėraščius ir "Dainos" vyrų choras, vad. Br. Kiverio, skambiai sudainavo 4 dainas. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Vėliau sekė linksmoji dalis ir gausi fantais loterija, kurią pravedė A. Kramilius. Visus svečius linksmino K. Ankus savo kasečių muzika. Vakarienes metu sveikino vietinių organizacijų atstovai: Sydnėjaus Ramovėnų vardu Vyt. Račiūnas, ALB Sydnėjaus Apyl. pirmininkas Dr. A. Mauragis, Pavergtųjų Tautų pirm. A. Kramilius, sveičias iš Adelaidės, šaulys B. Kryžanuskas ir kun. P. Butkus. Raštu sveikino Sydnėjaus skautų vardu v.s. Br. Zalyš. Šventėje dalyvavo apie 200 svečių. Programos pranešėjas buvo p. Lašaitis. Visa šventė praėjo gana darniai ir gražiai. S.P.

Adelaidės kronika

Kostas Pocius, pareigingas vėlėjas ALB ir dabartinis J. Bačiūno vardo bibliotekos vedėjas Lietuvių Namuose, po sėkmingos vidurių operacijos sveiksta Flinders ligoninėje. Arnas Janilionis, prieš tai išgyvenęs kelias operacijas, sėkmingai atlaikė dar vieną operaciją ir sveiksta Ashford ligoninėje. Abiem linkime greito pasveikimo ir džiugių Velykų.

Parašai po prašymu Šv. Tėvui pagreitinti arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylą, rūpestingai renkami Lietuvių Katalikų Centre ir Lietuvių Namuose. Kurie dar nėra pasirašę, labai prašomi tai neatidėliojant padaryti, nes tuoj po Velykų parašų lapai bus išsiųsti į Vatikaną.

Į Romoje įvyksiantį Marijonų kongregacijos suvažiavimą išvykstantiems klebonui kun. A. Spurgiui daug parapijiečių suruošė savo namuose atsisveikinimo vakarienes ir palinkėjo laimingo kelio ir sugrįžimo.

Savo nuolatine parama mus nepamirštančia

BRONĖ ŽILINSKIENĖ

sveikiname Velykų šventėse, linkėdami gausios prisikėlusio Kristaus palaimos jos gyvenime.

Adelaidės šv. Kazimiero Parapijos Taryba
Adelaidės Liet. Kat. Moterų Draugija
Šv. Kazimiero Liet. Mokykla Adelaidėje

Giminėms ir artimiesiems Adelaidėje, Melbourne, Sydnėje ir Canberroje, sveikindami Kristaus Prisikėlimo šventėse, linkime LINKSMŲ VELYKŲ.

Saulėnė ir Pranas Pusedriai

KVIEČIAME VISUS IS ARTI IR TOLI Į

MARGUČIŲ BALIŲ

balandžio 25 d. šeštadienį 7 val. v.

Melbourno Lietuvių Namuose. Gros gera kapela, bus skani vakariene, loterija, Margučių konkursas. Pirmas pakilus susitikimas Lietuvių Namuose 1981 metais. Stalus užsisakyti iki balandžio 22 d. pas Martyną Didį tel. 398 3160.

Melb. Liet. Klubo Taryba

TAUTOS FONDAS

Neseniai, Lieuvtoje, komunistai išleido knygą vardu "Ideologinės Srovės Lietuvių Išeivijoje". Tai 424 p. "Mintis" leidyklos išleista Vilniuje, 1978 m. Paskaitykite kai kurias ištraukas iš tos knygos ir pamatysite, kaip komunistai yra įpykę ant tų, kurie rūpinasi Lietuvos išlaisvinimu. Štai keletas ištraukų:

"Vyriausias Lietuvos išlaisvini mo komitetas (VLIK), sudarytas hitlerininkų okupuotoje Lietuvoje 1943 m. pabaigoje ... 1945 m. atkurtas Vokietijoje ... beatodairiškai pasisako prieš tarptautinio i tempimo mažinimą - psl. 59 — ... VLIKo iniciatyva 1950 m. pradėta leisti vadinamos 'Laisvosios ELTOS' biuletiniai vokiečių, italų, anglų, ispanų (dabar eina lietuvių ir prancūzų - TF) kalbomis; jų tikslas platinti pasaulio šalyse šmei žikišką informaciją apie Tarybų Sąjungą - psl. 61. ... Vatikano, Romos, Madrido, 'Amerikos Balso', 'Laisvės' ir kitų radijo stočių programose lietuvių kalba netruksta klerikalinio antikomunizmo mitų ir klastočių ... Rašydami apie Tarybų Lietuvą, lietuvių emigracijos klerikalai klaidina pasaulio viešąją nuomonę, dezinformuoja kapitalistinių bei besivystančių šalių gyventojus. Jų (VLIKo) propagandai tarnauja 'sovietologų' rašiniai užsienio kalbomis. Jų gaminamą anti-komunistinę medžiagą aktyviai propaguoja reakcinė JAV, Anglijos, Vakarų Vokietijos, Italijos, Prancūzijos, Ispanijos, kai kurių Lotynų Amerikos šalių spauda, radijas bei televizija". - psl. 140.

Matote, kaip komunistus erzina ir pykina VLIKo dirbamas darbas! Jei norime, kad 36 metų VLIKo veikla ir ELTA 6 kalbomis bei Radijo programos nemažėtų - remkite Tautos Fondą, kuris visa tai finansuoja. Pasidalinkite mintimis ir su kaimynais.

Iš anksto dėkojame už Jūsų atsiliepimą ir mūsų prašymą.

Dr. K. Bobelis
VLIKo pirmininkas

Juozas Giedraitis
Tautos Fondo Vald. pirm.

Prel. J. Balkūnas, P.A.
AL Bendruomenės ir
T. Fondo Garbės pirm.

Dėl mūsų kalbos

Teisingai A.S. savo straipsneliu Tėviškės Aidų Nr. 12 (Mūsų kalba) skundžiasi dėl vardų iškraipymo mūsų rašyboje. Tikrai iš Sidniso sunkiai beatpažįstamas Sydney arba iš Troki - Trakai, iš Memel - Klaipėda ir t.t. Tačiau dar blogiau yra, kai lietuviai, nemokėdami anglų kalbos (Lietuvojį jiems tai neprivalu), angliškai rašytus žodžius tiesiog nepakenčiamai iškraipo, skaitydami juos pagal savo fonetinę rašybą.

Aš, būdamas antros klasės gimnazistas, tokį žymų anglų istorinio romano didvyrį vadinau Ivan-ho-e, arba Ciurėilį - Chur-chil, Sake-spea - re ir pan., anglai tikrai būtų nesupratę, ką aš noriu pasakyti. Todėl manau, kad labai gerai mūsų kalbininkai daro (Lietuvojį) reikalaudami angliškų, prancūziškų vardus rašyti laikantis mūsų fonetinės rašybos: Džekas vietoj Jack, Džionas vietoj John, Eugenijus arba Judžinas vietoj Eugen. Taip tariaimi angliški vardai daugumoje anglams bus suprantami. Dėl tikslumo pirmą tokį naują vardą panaudojus, jis turėtų būti Skliausteliuose įrašytas, kaip jį anglai rašo.

A. S. patenkintas - ta, jei Sydney'us taip rašomas, nors australai jį rašo Sydney. Taip pat mes turėtume rašyti Melburnas, o ne Melbourne. Pagal tą (ou) rašybą kai kurie lietuviai vis neteisingai jį ištaria - Mel-bour-nas. Perth turėtų būti Pertas, Geelongas - Džilongu, Latrobe Valej - Latrobės Slėnis, Loundceston - Loncestonas. Dėl to nekiltų jokių neaiškumų ir mes išlaikytume savo rašybą, ypač jei pvz. rašydami apie Džilongą pridėtume skliausteliuose (Geelong), bent pirmą kart parašę tą žodį.

Stenkimės nenukrypti nuo savo Lietuvojį vartojamos rašybos ir ypač neįsileiskime tų barbarizmų. Tiesiog skaudu, kai matai, kad kuris korespondentas, užmiršęs lietuvišką žodį, lengvai įrašo anglišką žodį, pvz. karas, sytas, parkingas, tremas, basas, tiketas, fletas ir pan.

Neseniai iš Lietuvos gavau Lietuvos žemėlapi, kuris labai keistas tuo, kad visi lietuviški vardai surašyti rusišką raidėm. Gal

jiems ten, pripratusiems prie rusų rašybos, lengvai skaitosi, tačiau man, sudarė daug sunkumo jų skaitymas. Kas blogiausia, kad kai kurie vardai rusų raidėmis tiesiog neįmanoma tiksliai išreikšti. Pavyzdžiui, ten rašoma Objaliai, Mjadingenai, Njavėžis, Eznas (vietoj Jėznas), Pabjarže, Kjarnava, Vešvenai. E siaurosios jiems neįmanoma iš viso parašyti. Tai aiškiai rodo tos rašybos netinkamumą mūsų kalbai. Mes turėtume jiems ten padėti kovoti prieš tos rašybos įvedimą į mūsų kalbą.

N. Butkūnas

GEELONGAS

AUKOS LS FONDUI

Praeitų 1980 metų laikotarpyje, per Geelongo Lietuviškosios Skautybės Fondo atstovą LS Fondui aukojo: \$ 100 - Jonas Normantas, po \$ 25 - Jurgis Sedliorius, Algis Karpavičius, po \$ 20 - Geelongo Lietuvių Sąjunga, J. V. Mačiuliai, po \$ 10 - Geelongo Lietuvių Choras, A. J. Medeliai, Vaclovas Povilaitis, C. P. Vaičekauskai, kun. Pranas Dauknys, po \$ 5 - I. J. Gailiai, Alfonsas Baltrūnas.

Jonas Normantas paaukojęs \$ 100 tampa pirmasis Australijoje lietuvių rėmėjas - šimtininkas.

Liet. Skautybės Fondo atstovas nuoširdžiai visiems aukotojams dėkoja, kurie savo kilnadvasišku remia lietuviškąjį skautiškąjį jaunimą. Ypatingą padėką atstovas reiškia J. Normantui ir sveikina tapusį pirmuoju Australijoje rėmėju - šimtininku.

Sios nuoširdžių lietuvių aukos persiūtos LS Fondo Centro Valdybai.

Su skautiškais linkėjimais
v.s. Alg. Karpavičius
LS Fondo Atstovas

MELBOURNAS

PASISEKUSI LOTERIJA

Brangūs mūsų rėmėjai ir bičiuliai, tik nuo jūsų priklausė mūsų pasisekimas. Nuoširdus aciu visiems ir visoms už vertingus ir gražius fantas. Buvome nustebintos jūsų dosnumu. Malonu yra dirbti, kada yra pritarimas ir bendradarbiavimas.

Visada jums dėkinga
Melb. Liet. Kat. Moterų Draugija

"The Southern Cross" kovo 26 d. laidoje Adelaidėje atspausdino kun. Pr. Dauknio kitą straipsnį apie Dievo Tarno Arkiv. Jurgio Matulaitis Beatifikaciją, kurios pagreitiniui ALK Federacija renka parašus Petacijai, kuri siunčiama Popiežiui Jonui Pauliui II. Nurodomi Lietuvos katalikų persekiojimai ir baigia: "Lietuviai meldžiasi Dievo Motinos Marijos užtarymo, kad greičiau Jurgis Matulaitis būtų apvainikuotas šventumo aureole".

PARDUODAM, taisom ir įrengiame įvairius spalvotos televizijos aparatus, automobilių radijo ir kasetes, HI FI Stereo aparatus ir CB radijo.

ASTRON ELECTRONIC SERVICES PTY. LTD.

29 Camdon St. Pascoe Vale Vic. 3044.

J. KRASAUSKAS Telefonas 354 5059.

7-TOS PABALTIEČIŲ ŽAIDYNĖS

Gegužės 16-17 dienomis Adelaidėje įvyksta Pabaltiečių žaidynės, kur pirmenybės bus prarastos vyrų, moterų, jaunių berniukų ir mergaičių krepšinio bei tinklinio sporto šakose.

Žaidynės ruošia Organizacinis Komitetas, sudarytas iš pabaltiečių sporto vadovų, kuriame lietuvius atstovauja S. Urnevičius ir R. Sidabras. Varžybos prasidės šeštadienį po pietų ir užsibaigs sekmadienį po pietų. Po to Latvių Namuose "Talava" įvyks bendras - viešas balius.

Žaidynės atidarys Pietų Australijos sporto ministeris Mr. Michael Wilson. Visos rungtynės vyks Forestville stadione.

Prašome visus Australijos lietuvių rinktinių sportininkus nedelsiant užsiregistruoti šiom žaidynėm pas S. Urnevičių, 14 Elm St. Medindie 5081. Užsiregistruoti galima iki balandžio 15 d. susimokant du dolerius, už ką visi gaus specialų 7-tų Žaidynių ženkluką, programą ir bilietus į visas rungtynes.

Dar kartą kreipiamės į visus lietuvių sporto klubus ir prašome paraginti visus rinktinės žaidėjus atvykti į Adelaidę, nes tik bendrom jėgom pajėgsime apginti garbingą Australijos lietuvių sportininkų vardą. Taip pat prašome pranešti kam reikia parūpinti apgyvendinimą. Nakvynės reikalais rūpinasi E. Taparauskas, 18 Bower St. Woodville 5011, telef. 268 3431. Prašome visus norinčius gauti nakvynės pranešti iš anksto aukščiau nurodytu adresu.

Organizacinis Komitetas

SVENTASIS RAŠTAS — DAUGIAUSIAI SKAITOMA KNYGA

Visame pasaulyje dabar yra iš viso 98-nios Biblinės Draugijos, kurios platina Sventojo Rašto leidinius 150-tyje kraštų. Pilnas Sventojo Rašto tekstas yra jau išverstas į 273 kalbas, Naujasis Testamentas - į 472 kalbas, o kai kurios atskiros Sventojo Rašto knygos yra išverstos į 940 kalbų. Taigi, Sventasis Raštas ištiesi arba dalimis yra atspausdintas iš viso 1.685 kalbomis. Sventasis Raštas yra labiausiai skaitoma knyga pasaulyje. Vien tik 1979 metais, įvairios Biblinės Draugijos išplatino pasaulyje apie pusę milijono egzempliorių Sventojo Rašto tekstų.

KELIONĖS Į LIETUVĄ

Mūsų klientams pakartotinai pageidaujant, organizuojame keliones į Lietuvą.

Kelionė, įskaitant skridimą lėktuvais iš Australijos į Vilnių ir atgal bei viešbučius, kainuoja nuo \$ 1694 asmeniui.

Be to organizuojame ir ekskursiją į Lietuvą.

Grupė išvyksta iš Australijos 1981 m. liepos mėn. 23 d.

Grupė turi ribotą vietų skaičių ir, norint pasinaudoti ypatingai žemom kainom, prašome paskubėti ir registruotis mūsų ištaigoje.

Business Holiday Travel Pty. Ltd.

636 St. Kilda Road, Melbourne, Vic., 3004.

Telef: (03) 51 1478